

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 278

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XI METAI

ALBERT CAMUS

Ištrauka iš romano "Svetimasis"

I

Tuoj po suėmimo aš buvau keletą kar-
tų tardomas. Bet tie tardymai apsiriboda-
vo tik trumpais tapatybei nustatyti ap-
klausinėjimais, kurie nieko bendra netu-
rėjo su įvykiu. Nuovadoje mano nusikal-
timu nieks nesidomėjo. Tik po aštuonių
dienų, kai savo žinion mane perėmė vals-
tybės tardytojas, reikalas ėgavo kitą eigą.
Bet pradžioje jis taip pat paklausė tik pa-
vardės, adreso, profesijos, gimimo datos
ir vietos. Paskui norėjo žinoti, ar aš jau pa-
sirinkau gynėją. Aš suabejojau gynėjo rei-
kalingumu. "Kaip gi kitaip?", nustebo tar-
dytojas. Atsakiau, kad mano atvejas labai
aiškus ir paprastas. Jis šyptelėjo: "Tokia
yra tvarka. Tam ir įstatymai. Jeigu netu-
rėsite savo advokato, mes paskirsime val-
dinį". Mano supratimu, yra labai patogu,
jeigu teisingumas rūpinasi net tokiomis
smulkmenomis. Tardytojas mano minčiai
pritarė, pastebėdamas, kad įstatymai yra
sudaryti išmintingai.

Pradžioje aš į viską žiūrėjau su tam tik-
ra ironija. Tardytojas mane priėmė dide-
liame, užtrauktomis langų užuolaidomis,
kambaryje, kuriame šalia būtiniausių baldų
pasieniais stovėjo išrikuotos bylų spin-
tos. Fotelis, kuriame mane pasodino, bu-
vo nupliekistas stiprios, ant rašomojo sto-
lo stovinčios, lempos šviesos. Tardytojas
sėdėjo šešėly. Prieš tai buvau skaitęs pa-
našių tardymų aprašymus knygose ir visa
tai dabar man atrodė, kaip keistas žaidi-
mas. Bet po mūsų pokalbio į reikalą pra-
dėjau žiūrėti kitaip. Įsitikinau, kad tas
švelnių bruožų, gilių, mėlynų akių žmo-
gus, kuriam daug rimtumo teikė stambūs
žili ūsai ir bebaigią balti plaukai, buvo ga-
na išmintingas. Nežiūrint nervinių trūk-
čiojimų, kurie dažnai iškraipydavo jo vei-
dą, tardytojas kartais atrodydavo visai
simpatiška. Išeidamas, aš norėjau net pa-
duoti jam ranką, bet laiku prisiminiau,
kad esu užmušęs žmogų.

Kitą rytą į mano kambarį atėjo advoka-
tas. Mažas, apskritas, dar gana jaunas, rū-
pestingai suglostytais plaukais, žmogelis.
Nežiūrint kaitros (aš buvau vienmarški-
nis), jis dėvėjo tamsų kostiumą, standžia
apikakle marškinius ir labai keistą, juodo-
mis-baltomis juostomis, kaklaraištį. Jis
greitai patiesė ant mano lovos rankšluos-
tį, kurį buvo atsinešęs po pažaste ir pris-
statęs, pareiškė, kad esąs studijavęs mano
bylą. Mano atvejas esąs komplikuoatas ir
suktas, bet jis neabejojąs laimėjimu, jeigu
ginamasis juo pilnai pasitikėsias. Aš pa-
dėkojau. Advokatas tarė: "Pradėkime iš
esmės".

Atsisėdęs ant patiesto rankšluosčio, jis
pareiškė, kad turįs kai kurių davinių iš
mano privataus gyvenimo. Jam esą žino-
ma, kad mano motina neseniai mirusi
prieglaudoje. Esą, buvę daromi tuo reika-
lu apklausinėjimai, iš kurių paaiškėjo, kad
mamos laidotuvių dieną aš neparodęs "rei-
kiamo susijaudinimo". "Suprantate", tarė
advokatas, "man truputį nepatogu klausi-
nėti jus tokių dalykų, bet tatai yra labai
svarbu. Jūsų nejausmingumas gali būti
dideliu koziriu prokuroro rankose, jeigu

VYTAUTO DIDŽIOJO
majestotinis antspaudas.

(Iš Dr. V. Sruogienės parašy-
tos Lietuvos istorijos, kurią
leidžia Tėvynės Mylėtojų
Draugija).

aš nepajėgsiu jo išaiškinti. Jūs turite man
padėti". Ta proga advokatas užklausė, ar
mamos laidotuvių dieną aš buvęs labai
liūdnas. Tas klausimas mane gerokai nu-
stebino ir aš pagalvojau, kad aš pats pa-
sijusčiau gana nepatogiai, jeigu jį prisieitų
kam nors statyti. Dar nepatogiau jį
atsakyti. Aš pasakiau, kad savo jausmų
stiprumo nematuoju ir negalįs tuo klau-
simu ko nors konkretaus pareikšti. Nėra
jokios abejonės, kad aš mylėjęs mamą.
Bet kaip tatai įrodyti? Iš kitos pusės, juk
esą žinoma, kad visos normalios būtybės
net savo mylimiausiems daugiau ar ma-
žiau linkinčios mirties. Šitoje vietoje gy-
nėjas mane nutraukė ir atrodė labai susi-
jauinęs. Jis liepė to nesakyti nei teisme,
nei tardytojui. Aš paaiškinau, kad mano
jausums dažnai apsprendžiančios grynai
fizinės aplinkybės. Mamos laidotuvių dien-
ą aš buvęs labai pavargęs ir norėjęs mie-
go. Iki to laipsnio, kad kartais nepajėgda-
vęs suvokti, kas vyksta aplinkoje. Galįs
patvirtinti tik viena: "norėčiau, kad ma-
ma nebūtų mirusi". Bet gynėjas neatrodė
mano patikslinimais patenkintas. "To ne-
užtenka", jis pasakė.

Po valandėlės jis užklausė, ar galėtų
teisme pareikšti, kad laidotuvių dieną aš
savo jausmus apvaldęs. "Ne", paaiškinau,
"tai būtų netiesa". Advokatas pažvelgė į
mane taip keistai, tartum būčiau sukėlęs
jam didžiausią pasišlykštėjimą. Greitai ir
beveik pikta jis pastebėjo, kad visais at-
vejais prieglaudos vedėjas ir personalas
būsią pakviesti liūdyti ir, kad visa tai "ga-
lį pasibaigti liūdnai". Aš pasakiau, kad ši
detalė nieko bendra neturinti su mano by-
la, bet advokatas atkirto: jis iš visko ma-
tąs, jog aš neturėjęs reikalų su teisingu-
mu.

Jis išėjo nepatenkintas. Man norėjosi jį
pasivyti ir dar kartą viską jam išaiškinti.
Man norėjosi įsigyti jo palankumą. Ne to-
dėl, kad jis mane geriau gintų, bet kad
mane suprastų. Kaip žmogus žmogų. Tuo
labiau, kad ne kas kitas, o aš jį suerzinau.
Norėjosi pasivyti ir užtikrinti, kad esu
toks pats, kaip visi žmonės. Visiškai, kaip
visi. Bet nesiryžau. Pagaliau, ar vertėjo?

Po kurio laiko vėl mane nuvedė pas tar-
dytoją. Buvo antra valanda po pietų ir ši
kartą raštinėje viešpatavo blanki šviesa,

kuri paslaptinai košėsi pro langų užuo-
laidas. Pasodinęs mane fotely, tardytojas
labai mandagiai pareiškė, kad gynėjas
dėl "nenūmatytų kliūčių" neatvykęs. Bet
aš galįs neatsakinėti į tardytojo klausimus
ir laukti sekančios dienos, kai advokatas
būsiąs. Aš paaiškinau, kad turįs drąsos at-
sakinėti ir be advokato. Tardytojas pa-
spaudė stalą mygtuką ir bematant pasiro-
dė raštininkas, kuris atsisėdo už mano nu-
garos.

Tardymas prasidėjo. Greta manęs sėdįs
ūsuotas žmogus pirmiausia pareiškė, kad
aš esąs paslaptingo ir uždaraus būdo. "Ne-
furėdamas nieko svarbaus pasakyti, aš daž-
niausiai tyliau", atsakiau. Kaip ir aną kar-
tą, paslaptinai šyptelėjęs, jis greitai nu-
smailino, kad tai esanti rimčiausia tylėji-
mo priežastis ir pridėjo: "Kita vertus, ta-
tai smulkmena". Valandėlę patylėjęs, jis
vėl sujudo, įsmeigė akis į mano veidą ir be-
veik šiurkščiai pasakė: "Tatai, kas mane
domina, esate jūs". Nelabai supratęs, ką
jis turi galvoje, aš tylėjau. "Yra dalykų,
kurių aš nesuprantu jūsų pasielgime", jis
tesė. "Esu tikras, kad jūs padėsite man
tatai išsiaiškinti". Aš pastebėjau, kad vis-
as šis reikalas esąs labai paprastas. Jis
paprastė dar kartą atpasakoti anos dienos
įvykius. Aš trumpai pakartojau visa tai, ką
jau buvau nekartą dėstęs: Raimondas,
pliažas, maudymasis, muštynės, vėl plia-
žas, šaltinėlis, saulė ir penki revolverio
šūviai. Po kiekvienos mano frazės jis kar-
todavo: "taip, taip". Kai priėjau prie iš-
sitiesusio lavono, tardytojas tarė: "Gerai".
Man buvo iki kaulų įgrisę kartoti vis tą
pačią istoriją ir dabar bodėjausi kiekvie-
nu jos žodžiu.

Po trumpos tylos tardytojas pareiškė,
kad norįs man padėti. Jis viską padary-
siąs dėl manęs, nes aš jį ypatingai domi-
naš. Bet prieš tai jis žadąs dar šio to pa-
klausti. Pirmiausia, ar aš mylėjęs savo ma-
mą. "Žinoma, kaip ir visi žmonės", atsa-
kiau. Ir raštininkas, kuris ligi šiol regu-
liariai ir užtikrintai stukseno savo rašo-
mąja mašinėle, dabar po tų žodžių sumi-
šo, pradėjo atsukinėti atgal velenėlį ir
kruopščiai atitaisinėti. Lyg be jokio tiks-
lo, ir tik tarp kitko, tardytojas paklausė,
ar visus penkius revolverio šūvius aš pa-

(Tąsa 2-me psl.)

IŠTRAUKA IŠ ROMANO

(Aukelta iš 1-mo psl.)

leides iš karto. Aš patikslinau, kad pradžioje iššovęs kartą, o vėliau, po kelių sekundžių — dar keturis. “Kodėl jūs delsėte tarp pirmojo ir antrojo šūvių?” sušuko tardytojas. Tikrumoje todėl, kad kaip tik tuo metu mano akys ryškiau sumirgėjo pliažo raudonumas ir kad kaktoje pajutau stipresnę saulės liepsną, bet dabar į tą klausimą nieko neatsakiau. Per visą tylą, kuri įsivyravo po šio klausimo, tardytojas atrodė labai neramus. Jis atsisėdo užstalėje, parėmė delnais kakta, paskui vėl atsitiesė, ėmė glostyti savo plaukus ir galų gale palinko į mane: “Kodėl jūs šaudėte į gulintį kūną?” Aš vis dar nesuigaudžiau, kaip atsakyti. Tardytojas nervingai brūkštelėjo ranka per kakta ir pakeltu balsu pakartojė: “Kodėl? Jūs turite man tai pasakyti. Kodėl?” Aš vis tylėjau.

Staiga jis pakilo, nuėjo į kitą raštinės galą ir ištraukė vienos bylų spintos stalčių. Joje pasirausęs, jis surado sidabrinį kryželį ir tylėdamas priejo prie manęs. Staiga virpančiu balsu jis šūktelėjo: “Ar pažįstate jį?” “Žinoma”, atsakiau. Greitai ir aištingai tardytojas pradėjo berti žodžius, kad jis pats tikis į Dievą, kad jo nuomone, nieks negalės papildyti tokios nuodėmės, kurios Dievas neatleis, bet kad kiekvienas nusidėjėlis per savo atgailą turįs apsisvalyti ir vėl pavirsti nekaltu vaiku, kurio siela būtų pasiruošusi su viskuo sutikti. Visu kūnu jis buvo pasviręs virš stalo ir savo kryželiu mosavo virš mano galvos. Aš negalėjau jo atidžiai sekti, nes buvo labai karšta ir didelės musės, kurių nemaža skraidė kambarį, lyg tyčia, sukinėjosi aplink mano veidą, ir pagaliau, todėl, kad rimtai pradėjau nuogastauti dėl pačio tardytojo. Greitai tačiau įsitikinau, kad juokinga buvo baimintis dėl šio valdžios žmogaus, nes juk aš buvau nusikaltėlis, o ne jis. Tardytojas vis dar kalbėjo. Pagaliau, man paaiškėjo, kad, jo nuomone, mano byloje esą viskas suprantama, išskyrus viena: kodėl aš laukęs tarp pirmojo ir antrojo šūvių. Visa kita jam esą aišku. Bet šio reiškinio jis nesuprantas.

Aš pradėjau įrodinėti, kad būtų netikslu apsisotiti tik ties šia viena smulkmena ir paversti ją dideliu dalyku. Bet tardytojas mane nutraukė ir paskutinį kartą visu sayo autoritetu kreipėsi į mane, klausdamas, ar aš tikis į Dievą. Aš atsakiau, kad ne. Išlėš tardytojas atsisėdo. Jo žodžiais, tai esanti negalimybė. Visi žmonės tikį į Dievą. Net ir tie, kurie pradžioje nuo jo nusišuką. Toks esąs tardytojo įsitikinimas ir, jeigu nors valandėlei šis įsitikinimas susvyruotų, jo gyvenimas netektų prasmės. “Ar norite, kad mano gyvenimas neturėtų prasmės?” jis sušuko. Aš atsakiau, kad jo gyvenimo prasmė manęs nedominanti. Bet tardytojas per stalą pakišo Kristų tiesiog po mano nosimi ir beveik laukiniu balsu pradėjo rėkti: “Aš esu krikščionis. Aš prašau jo, kad jis atleis tavo nuodėmes. Kaip tu gali juo netikėti, jei jis kentėjo už tave?” Aš pastebėjau, kad tardytojas dabar jau mane vadina “tu”, bet visa tai man buvo įgrisė ir tylėjau. Kambarį augo karštis. Kai aš noriu per daug įkyrėjusiais dalykais nusikratyti, aš visada vaidinu su viskuo sutinkantį. Todėl tylėjau. Mano nustebimui, tardytojas šią tylą palaikė savo laimėjimu ir triumfavo: “Matai, matai”, kalbėjo jis, “ar tu netiki juo? Ar nenori juo pasikliauti?” Aš vėl užginčijau. Tardytojas bejėgiai sukrito savo fotely.

Valandėlę viešpatavo tylą. Rašomoji mašinėlė, kuri nebuvo sustojusi nef dialogų metu, užbaigė paskutines frazes. Tardytojas permetė mane savo iškankintu žvilgsniu ir sumurmėjo: “Dar niekada nemačiau tokios užkietėjusios sielos. Žiau-

ADOMAS P. JASAS

KIETASAI PLIENE!

*Pliene,
kietasai pliene,
tave kaip vandenį pilu,
kad auksu pirkčiau būti
ar laimę vienadienę,
pavargęs prie žaizdro,
prie raustančių katilų...*

*O jau diena graudžiai pajuosta,
o valandos plakasi lėnai! —
Sunkia ranka braukiu per skruostą,
ir krinta pelenai.*

*Tada širdy sklaidau jaunystės raštą,
vartau lyg trapų parceleną,
kur dar žymu
anų pavasarių jausmų
taip vienišai viena
ideginta daina:*

*— Yra pasaulio dienos,
skaidraus kristalo dienos —
žaliais laukais skambiai sruvena...*

*Ir vėl, o pliene,
kietasai pliene,
tave kaip vandenį pilu,
kad auksu pirkčiau būti
ar laimę vienadienę,
pavargęs prie žaizdro,
prie raustančių katilų...*

riausi nusikaltėliai, kuriuos tekdavo tardyti, visada verkdamas prieš šitą kančios atvaizdą”. Aš buvau beatsakas, kad tai būtų natūralu, nes jis turėjęs reikalų su nusikaltėliais, bet prisiminiau, kad užmušdamas žmogų ir aš nusikaltau. Tai buvo problema, kurios aš niekaip negalėjau suprasti. Tardytojas pakilo, tartum duodamas ženklą, kad apklausinėjimas baigtas. Bet prieš išeidamas jis dar pasiteiravo, ar aš apgailėstaujamas savo pasielgimą. Pagalvojęs, atsakiau, kad aš greičiau jaučiau tam tikrą susirūpinimą, o ne gailęstį. Ir gavau įspūdį, kad aš ir vėl buvau nesuprastas. Bet tos dienos tardymas daugiau nebuvo tęsiamas.

Po to dar daug kartų man teko susitikti su tardytoju. Dabar, tačiau, kiekvieną kartą dalyvaudavo ir gynėjas. Daugumoje būdavo pasitenkinama tik anksčiau pateiktų parodymų patikslinimais. Kartais gi gynėjas su prokuroru ginčydavosi dėl paragrafų, kurių aš visiškai nesupratau. Pagaliau, tokiomis atvejais jie manęs net neliesdavo. Aš būdavau tik pašalinis asmuo, kuris, atrodė, nieko bendra neturi su šia byla. Ilgainiui mano nužudymas buvo priskirtas prie kažkokios klasės. Tardytojas daugiau nekaltėjo apie Dievą ir nesijaudino. Mūsų pokalbiai pasidarė nuoširdesni. Dar keletas klausimų, pora pasitarimų su advokatu ir tardymas buvo baigtas. Mano byla “įgavo eigą”, kaip išsireiškė tardytojas. Jeigu pokalbiai būdavo labai bendro pobūdžio, tai tada dalyvaudavau juose ir aš. Tokiais atvejais atsikvėpdavau, nes nieks manęs daugiau neplūsdavo. Viskas atrodė taip natūralu, taip tikslu ir taip vykusiai suvaidinta, kad net man pačiam pasidarė įdomu dalyvauti tame žaidime. Ir po vienuolikos mėnesių, per kuriuos tęsėsi visa toji komedija, turiau pripažinti, aš stebėjau pats savimi: su niekuo nebuvau taip supratęs ir susigyvenęs, kaip su tomis valandėlėmis, kai tardytojas atvedavo mane prie savo kabineto durų ir, tapšnodamas man per petį, tardavo: “Tai bus ir viskas šiandien, pone Antikriste”. Ir mane perimdavo prižiūrėtojai.

Vertė A. M-us

PETRAS ŠIRVOKAS

Nauja Juozo Švaisto knyga

230 psl. įdomiausių lietuviškų nuotykių.

Kaina \$2.00. Kreiptis į

NAUJIENAS, 1739 S. Halsted St.

CHICAGO 8, ILLINOIS

A. S. PUŠKINAS

EUGENIUS ONEGINAS

Eiliuotas romanas

Vertė STEPAS VAZBYS

Vinco Krėvės-Mickevičiaus
Sviestam Pristiminimui

PENKTOJI DALIS

*O, nežinoki šių baisių sapnų,
Tu, mano Svetlana.*

Zukovskis.

(Tęsinys)

XIX

Vėl stingsta kraujas, taip baisu!
Kad tik greičiau jai kur išbėgti.
Nutirpo kojos. Nori rėkti.
Deja, ir tam nėra jėgų.
Jis spiria koja. Durys atdaros.
Ant slenkščio Tanė, tarsi drobė.
Baidyklių tarpe kilo pragaras,
Pamačius netikėtą grobį.
Ir kaukdami ją tuoj užgriūsią
Kanopos, jiltys ir ragai,
Kudluotos uodegos, straubliai,
Liežuviai kruvinai ir ūsai.
Kiekvienas rėkia — “mano bus”.
Ir tuoj suleis į ją nagus.

XX

Oneginas piktai suriko —
“Šalin! Ji mano!” Ir gauja,
Lyg sproges burbulas, išnyko,
Tik jiedu liko viduje.
Švelniai į glėbį pasiėmęs,
Nusineša prie suolo jają
Ir galvą deda ant peties...
Ne viską dar esu susėmęs.
Vėl verias durys į prarają.
Kur buvus Olga, iš šalies
Jai Lenskis. Draugas jo grūmoja
Ir mušti, matos, užsimoja
Trukdytojus, kam nosį kiša.
Tatjana alpsta, veik pamišo.

XXI

Jau vis skaudesnis keiksmo kirtis.
Galop Oneginas peiliu
Didžiausiu nudobia bičiulį.
Jau kaukia šuo, dar šauksmas girdis,
Ir kala antkapį didžiulį.
Papuosę įrašū gailiu.
Ir, kai šešėliai sutirštėjo,
Ir kai bakūžė sudrebėjo,
Tatjana siaubo apimta
Pabudo. Dairo. Jau diena.
Langų sidabras virto auksu
Nuo saulės spindulių ilgiausių.
Už aušrą Olga raudonesnė,
Už kregždę, rodosi, lakesnė
Įbėgo. “Labas. Ką, sesyte,
Per sapną teko pamatyti?..”

XXII

Bet kaip sesuo prieš ją išdygo,
Nepastebi jinai iš karto.
Jos rankos lovoj tebevarto
Neįprastą skaityti knygą.
Ir kas joj buvo prišnekėta?...
Gal saldūs išmislai poeto,
Gal amžinų tiesų lobynas,
Vergilijus, o gal Rasinas
Ar Scott'as, Baironas, Seneka,
Ar šiaip madų koksai žurnalas?
O gal veikiąs mus šventas melas?
Martynas buvo tai Zadeka,
Chaldejos išminčių vadovas,
Sapnams išaiškinti mokovas.

XXIII

Šį svarų kūrinių pirklys
Kažkaip užklydęs atgabeno,
Rublius paėmęs, rodos, tris
Už jį ir dar “Malviną” seną,
Nors puslapių jai kiek ir stigo.
Geros širdies patraukęs stygą
(Dar nepamirškim šilto ačiū)
Jis gavo priedo šias knygas:

(Tasa 3-čiame psl.)

EUGENIJUS ONEGINAS

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Gramatiką, Petriadą,
Dar Mormontelio tomą trečią,
Bulvaro pasakėčių tieką.
Jos tikras draugas nūn Zadeka.
Nelaimėj, sielvarte vaistai,
Net lovon imas ją jinai.

XXIV

Jai sapnas rūpestį įvarė.
Ką reiškia jis, vis klausinėja.
Kodėl ją Lelis nuo košmaro
Šį kart' apsaugot nenorėjo.
Ir rausias knygos ji rodyklėj,
Ties žodžiais tinkamais sustoja —
Tamsa, giria, meška, baidyklė,
Pušis, ežys, audra, pavojus,
Pūga, dar lieptas ir kiti.
Tačiau paaiškinimuose ji
Aiškaus, deja, neranda nieko.
Ją nepatenkina Zadeka.
Nelaimės laukia. Ir po to
Slogutis gulė, kaip akmuo.

XXV

Vardinės. Saulė net pati
Prisideda prie bendro džiaugsmo.
Virpėdama, lyg klausia ji —
Kada gi pokylio sulauksmė?...
Nuo ryto Larinų namuose
Svečių, lyg bičių avily.
O kiek jų liko dar keliuose
Rogutės', kočuos'. Prieangy
Ermideris ir kamšatis.
Salone ta pati spūstis,
šunų lojimai, bučiniai,
Kiek juoko, stumdymos' tenai.
Svečiai eilėj pasveikint laukia.
Vaikai ten cypia, auklės šaukia.

XXVI

Atvyko Pustiakovas^{1*)} storas
Su žmona, tarsi kavininkas.
Gvozdinas^{2*)} — gaspadorius voras,
Skurdžių muzikų savininkas,
Skotininai^{3*)}, bet ne vieni —
Būriu vaikučių vedini
Nuo metų trisdešimts lig dviejų.
Dar frantas apskrities tarp jų
Vardu reikšmingu Pietuškovas^{4*)}.
Brolėnas mano Bujanovas^{5*)},
Apsipūkavęs, su kepure
(Menkai, ką žmonės plepa, žiūri)
Fljanovas, buvęs patarėjas,
Jis kyšio, ēdalo mėgėjas,
šmeižikas, sukčius pagarsėjęs.

XXVII

Globoj šeimos štai Charlikovo
Tipelis keistas vis trepsena —
Trike, prancūzas iš Tambovo,
Mėgėjas kalambūro seno.
Rudu peruku, akiniuotas,
Kaip reta išradingas protas.
Jau šypsos — užanty kupletas,
(Motyvą žino veik visi), —
Reveillez vous, belle endormie*.)
Nustebint juo manęs Tatjaną.
Tai niekis. Jis vikrus poetas.
Suradęs almanachą seną,
Nurašo tuoj — tik belle Nina
Atgimsta belle Tatjana.

XXVIII

Jaunimas džiūgauja susvilęs:
Iš artimo miestelio da
Prinokusių merginų vylius
Ir jų motulių paguoda
Kuopos atvyksta komandierius,
Truputį dėl drąsos išgėręs.
Kiek džiaugsmo, dūdos juk užgros.
Gal pulkō vadas dar atjos?...
Ir šoko panos, kaip padūkė.
Bet pirm pavalgyt. Ir porom
Prie stalo nuplaukė norom

1*) Pustiak—niekniekis.

2*) Gvozd—vinis.

3*) Skot—galvijus.

4*) Pietušok—gaidelis.

5*) Bujan—triukšmadarys.

*) Atsibuski, mieganti gražuole.

Svečiai visi, liesi, nutukę.
Žegnojas, tupia, vyrai šiapus,
Vainikas moterų anapus.

XXIX

Trumpam nutilo klegesys.
Apkrautą stalą ryja akys.
Prabils tuoj lėkštės, peiliai, šakės,
O taurės troškulį gesys.
Triukšmaut didėja apetitas.
Lyg tvenkinys paleistas, ritas
Jau žodžiai, dainos be tvarkos.
Jau Bachus valdo. Pagalios
Svečiai svarbieji — Lenskis tai,
Kartu Oneginas. "Dievuli!",
Sušunka Larina. Krivulė
Draugus pašveikina karštai,
Kaip nors įsprausti juos mėgina
Ir bruderšafto gert vadina.

XXX

Draugai tarp girnų. Vis-a-vis
Jų Tanė liūdesiu žavi.
Nebala mėnuo taip prieš rytą
Taip nedreba, kaip vargšė ji.
Kaip jai norėtus būt' toli.
Puota jai virto nūn Golgota,
Ją gėda varo veik iš proto.
Sudrumsto žvilgsnio veik negali
Pakelt ir silpsta, rausta.
Bet pažaboja greitai valią,
Nulaiko ašarą suspausta,
Draugams už žodį padėkoja,
Nors, rodos, tuoj nuvirs nuo kojų.

XXXI

Koktu klausyt jam posmą gaudų.
Merginų ašarų ir raudų
Ir tragi-nerviškų isterijų
Oneginas nemėgsta baisiai.
Durklais tarytum vėrė jį.
Juk jis rambesnis, neg kadaise.
Jam to gana, kad netikėtai
Žmonių be pozos, etiketo
Pakliuvęs tarpan. Košia jis,
Prikandęs lūpą, pro dantis:
"Palauki, Lenski, išvanosiu
Tave truputį. Kaip, žinosiu".
Bet kerštą vykdyt susivaržo.
Kiekvieno svečio piešia šaržą.

XXXII

Pakėlę antakius sužiūro
Svečiai, kaip Tanė mūsų dega.
Trumpam, nes neša jau pyragą,
Beje, nežmoniškai persūrų.
Nuplaus sūrumą puikus vynas —
Cimilianskoje — jis taip vadinas.
Tvirtai, lyg laiškas, užvokuotas
Kamščiu, kaip baravyko kotas.
Jis skiria blanmanže ir kepsnį
Ir turi dieviškąjį kvapsnį.
Greta nekantrios lūkuriavo
Plonutės taurės, tarsi tavo
Liemuo, Zizi*), širdies vilyčia,
Kūrybos mano Beatriče.

XXXIII

Kai kamščiai išlėkė į orą,
Ir taurės priglaudė šampaną,
Trike prabilo pareiškė norą,
Kupletą skleidžia prieš Tatjaną.
Ir nors Trike falsetu bliovė
Svečiai suakmenėję stovi.
Tik šnara tyloje šampanas,
Katučių kyla uraganas.
O Tanė, tarsi prikalta
Prie kryžiaus, stovi vos gyva.
Savy suranda kiek jėgų,
Dėkoja judesiu grakščiu.
Poeto sukto dega skruostai,
Jis Tanės garbei kelia tostą.

XXXIV

Kiekvienas Tanę sveikint šliejas
Sumišusią, perblokštą vargšę.
Ir šią minutę gailią, aršią
Oneginas taip pat priėjęs.
Bet lenkias jai kažkaip giliai,
Primygčiai ir pagarbiai.
Pakėlęs galvą net žvilgsniu
Paglamonėja ją švelniu.
Žvilgsny tiek buvo šilimos,

*) Rajevskaitė, Puškino platoniška meilė.

J. PER.

MENININKAS

Tai buvo tik regėjimas, tai buvo tik
skausmingas regėjimas, kuris tetvėrė aki-
mirką.

Vidury nakties, vidury pačios nakties
buvau pašauktas vardu, ir aš drebėjau
visas nuo vieno to pašaukimo — tai buvo
žodis, anas pirminis žodis. Aš girdėjau,
kaip skambėjo jis aplinkui — ir ne aš vie-
nas virpėjau — virpėjo kiekvienas vardu
paliestas daiktas — tai buvo pirminis žo-
dis, kurias pasaulį, tai buvo burtininko,
šventiko, gal dievų žodis.

Ir muzika — buvo dievų kerėjimas —
ir mimika — ir judesys: tie judesiai išsau-
kė lietu, jis krito ašarodamas visais debe-
simis, ir gyvatės raitėsi stangriais raume-
nimis, judindamos savo nuodingas galvų
buožes — ir jos pakluso aniems judesiams.
Tai buvo pirminiai, nesumišę tonai, ir tai
buvo pirminė plastika šventiko veide, ir
šventiko judesiuose — buvo pradiniai, ke-
rėjimo judesiai. Ir šalia gulėjo knyga, ir
vienas parpuolęs kniūbsčias prie jos, susi-
rietęs ant kelių, skaitė raidė po raidės ir
vėrėsi kas buvo paslėpta, ir kėlėsi dvasios
ir mirę.

Ir kai žiūrėjau, visa tai atrodė tarsi mi-
šios — vienos šventos apeigos: didžiulė
minia, visi žmonės judėjo viename ritmiš-
kame šokio susimastyje; viena vieninte-
lė giesmė, didžiulė poezija plaukė iš jų
maldoj apsvaigusiu lūpų — viskas buvo
jų tikriausias gyvenimas, kaip kiekvienas
jų lauko judesys, kaip duona, vanduo. Tai
buvo vienos nesibaigiančios mišios — pa-
kylėjimas jų gyvenimas — šventos apei-
gos jų suėjimas.

Ir tai buvo tik regėjimas, tik akimirkos
skausmingas regėjimas, ir kai ėjau iki pat
lauko pakraščio — kai regėjimas buvo jau
išnykęs — mačiau:

vienas, kaip perkūno perskeltas medis,
juodom į dangų iškeltom rankom — vie-
nas vidury visos laukų plynumos klūpojo
menininkas — vienas, vienas klūpojo sa-
vo mišiose šventasis ir nebuvo ko jam
reiktų. Aš bandžiau įžvelgt jo veidan —
jis neslėpė jo, ir nematė manęs, jis buvo
ekstazėje — ir aš klausiau savęs: Kas jis?
Barnault? Valéry? o gal Picasso, Eliot?
o gal tu tai, Valentuk? — taip skausmin-
ga, taip vieniša ekstazė — tokiam neišma-
tuojamam niekame — taip vienišybėje. —
Ir kai aš taip žiūrėjau ir bandžiau įspėt
tai — mano širdy iškilo skausminga drau-
gystė ir mišių pasiilgimas. Aš norėjau su-
stot, ištiest ranką ir tart:

— Vienišybės broli, aš neišdaviau tavęs.
Aš su tavimi! — ir aš jau lyg jaučiau jo
šypsni beužsidedant ant akių, tą begalinę
draugo laimę — ir tada, staiga, aš pajū-
tau, kad ir aš esu prakeiktas, kad ir aš
esu prakeiktas vienišybei — tada, tą mi-
nutę — ir aš nususukęs, dideliais bėgimo
žingsniais, užsiėmęs veidą, bėgau, tolau iš-
ilgai laukų — bėgau nuo jo, kurio aš ne-
galiu paguost, mano Dieve! aš negaliu
būt jo mišių dalyvis — aš bėgau, ir aš ne-
žinojau, kieno ranka mane vedė...

O menininkas klūpojo šventose mišiose,
kaip perkūno paženklintas medis, vienas
visoje žmonių plynumoje — ir nebuvo ko
jam reiktų.

Kad jos širdis sustojo plakus.

Ir kas supras?... Ar gaila jos

Jam buvo, ar užžėlęs takas

Prisiminė koketės jam.

Giedriau širdies kampe niūriam.

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. R. JONIKAS

Iš matematikos ir fizikos terminų

(Tęsinys iš 1955.V.21 "Literatūros")

Acute (angle) — smailus (kampas)
addend — dėmuo
alternate-interior angles — vidaus priešiniai kampai
arc — lankas
average — vidurkis
bisector — pusiauokampinė (taip pat: bisektorius, arba bisektrisė)
braces — riestiniai skliaustai
brackets — laužtiniai skliaustai
center of gravity — svorio centras
coincide — sutapti
communicating vessels — susisiekiantieji indai
complementary angles — papildomieji kampai
concave — įdubęs
conjugate — jungtinis
conclusion — išvada
converse theorem — atvirkštinė teorema
convex — iškilas
corresponding — atitinkamas
difference — skirtumas
dihedral angle — linijinis kampas
face — siena (pvz. prizmės)
friction — trintis
frustum (of a pyramid, of a cone) — nupiautas [piramidė, kūgis]
generator (of conical or cylindrical surface) — sudaromoji (kūgio arba ritinio)
humidity — drėgnumas
hypothesis — tarimas (teorijoje)
image — vaizdas
improper (fraction) — netikroji (trupmena)
index of refraction — lūžimo rodiklis
lateral (area) — šoninis paviršius
law — dėsnis
lowest common denominator — bendras mažiausias vardiklis
median — pusiauakraštinė (taip pat: mediana)
minuend — turinys
mixed number — mišrusis skaičius
napper (of conical surface) — dalys (kūgio) [siūlyčiau pagal kitų kalbų analogiją vadinti — skraistės]
noise — ūžesys
parallelogram of forces — jėgų lygiagretainis
penumbra — pusšėšelis
polygon — daugiakampis
protractor — matlankis
proper (fraction) — tikroji (trupmena)
pump — siurblys
real (image) — tikrasis (vaizdas)
refraction — šviesos lūžimas
remainder — liekana
respectively — atitinkamai
scalene triangle — įvairiakraštis trikampis
sheet-lightning — amalas
skew (lines) — prasilenkiančios (tiesės)
subtraction — atimtis
subtrahend — atėminys

supplementary angles — gretutiniai kampai
tolerance — leistina paklaida
transformer — transformatorius
truncated (prism) — nupiauta (prizmė)
umbra — šešėlis
vertical (angles) — kryžminiai (kampai)
viscosity — klampumas
volume — tūris
wave — banga
Wheatstone Bridge — Witstono tiltas
(B. d.)

A. Z.

Red. pastaba. — Kai kas galėtų šio sąrašo autoriui prikišti, kad vienas kitas jo duodamas lietuviškasis terminas esąs kalbiškai nevykęs (pvz. *plaukalaibumas, lygsvara*); kad kai kurio termino vietoje buvęs vartojamas kitas. Pateikiame jo sąrašą tokį, kokį autorius sudarė, nes, kaip jau šiame skyriuje esamė terminų reikalu rašę, tuo tarpu nei mums, nei autoriui nerūpėjo terminų kodifikacija ar jų persijojimas teiktinumo požiūriu. Čia tenorėta surinkti bent svarbesnius vartotus lietuviškuosius terminus, pirmajai pradžia tiems, kurie jų nepažįsta; ypač mūsų studentams,ėjusiems ar einantiems mokslus nelietuvių kalba. Suprantama, autorius juos paduoda ne savus, bet tuos, kurie buvo bei yra lietuvių specialistų plačiai vartojami. O jų vartosena kai kuriais atvejais, kaip žinome, dar nebuvo nusistojusi.

Turime lietuviškų žodžių

(Skaitytojo balsas)

Atsiliepdamas į šiamė skyriuje idėtą straipsnį "Argi neturime lietuviškų žodžių?", turėčiau pasakyti, kad jų turime, ir net pakankamai. Todėl vietoj anglišku skolinių turime vartoti lietuviškus žodžius. Nėra reikalo vartoti *leika, saidvokas*, kuriuos vartoja senieji ateiviai. Bet taip pat nėra reikalo vartoti ir naujųjų ateivių daugelio vartojamų svetimybių, kaip *seksas, kontinentas, ansamblis*, kurie juk nėra geresni už *lytį, žemyną, sambūrį*. Man rodos, kad mažai tautai (mažesnei negu 9 milijonų) svetimybių vartojimas yra ir pavojingas.

Pakruojietis

Anglų Kalbos Pamokos

K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda trenitins prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, MAY 28, 1955

Paskubėkime išleisti Lietuvos istoriją

Dar trūksta \$2,500 Lietuvos istorijai išleisti. Taip rašo Sandara savo vedamajame, balandžio 29 d. laidoje. TMD organas trumpai prisimena ir apie žydų leidžiamą istoriją, ryšium su 300 metų sukaktimi kaip pirmieji žydai atvyko į šį kraštą. Primena, kad tai istorijai jubiliejinis žydų komitetas yra paskyręs \$120,000, ir t. t. Ta žydų istorija yra ruošiamą žydų kolegijoje (Drop-sie College vadinama) čia pat Philadelphiaje, kur ir šis raštas yra rašomas Lietuvos istorijos paskubėjimo leidimo reikalu.

Du ar trys metai kaip stebiu vietos amerikony spaudoje, Philadelphia Daily News ir Philadelphia Inquirer dienraščiuose, kuriuos leidžia žydai (taip pat minima ir amerikony-masonų dienraštyje The Evening Bulletin), kad žydai rengiasi minėti 300 metų įsikūrimą šiame krašte ir užakcentavimui to ilgo laikotarpio rengiasi išleisti minimą istoriją. Spaudoje buvo minima, kad tam veikalui paruošti yra pakviesta 150 ar daugiau žydų rabinų-istorikų.

Narod Polski, lenkų katalikų susivienijimo organė, kartą buvo minėta, kad lenkai taipogi rengiasi išleisti "Polacy w Ameryce" istoriją.

Čia paminėjau mums lietuviams gerai žinomas dvi tautas arba, tiksliau sakant, kaimynus, besirūpinančius savo tautos dalimi, kuri užsigyveno ilgai išėivijoje, kad nežūtų jos pėdsakai... Mums reikalinga būtų irgi pradėti rūpintis čia Amerikoje tuo pačiu reikalu, kad ir mūsų tautos dalies atnešti pėdsakų indėliai į šio krašto platų gyvenimo lobyną visai be jokios žymės nepalikty... Tiesa, pradedamos yra leisti pavienių parapijų istorijos, bet jose parapijų tik

įsikūrimo eigą tenusako. Kiti visi ilgų metų veiksniai Amerikos lietuvių tarpe paliekami yra nuošaliai. Dabar leidžiama Lietuvių Enciklopedija sudarys iš dalies istorinės medžiagos šaltinį būsimos *abelnos Amerikos Lietuvių Istorijos* leidimui.

Iki dagyvensime laiką surinkti ir sudaryti istorinę medžiagą Amerikos lietuvių istorijai leisti, dabar turime paskubėti pinigiskai paremti TMD leidžiamą Lietuvos istoriją. Į šią svarbią talką turi ateiti visi — kaip senosios kartos ateiviai, taip ir naujai atvykusieji lietuviai; organizacijos, klubai, kuopos, dainų ir kiti rateliai; biznieriai, profesionalai ir šiaip sau piliečiai. Sudėkime reikalingą sumą, būtent \$2,500, arba daugiau tuoju, kad šis svarbus leidinys trumpu laiku pasiektų mano ir jūsų kambarius, gražias stubas ir rezidencijas, raštinių stalus puoštų, praturtintų knygynus ir kitas vietas.

Rašiau pereiniais metais spaudoje šiuo svarbiu reikalu, rašau ir dabar, kviesdamas visus lietuvius ateiti TMD į talką. Ne tam rašau, kad galėčiau išsisukti nuo piniginės pareigos, bet kartu su šiuo raštu, šaukdamas visus talkon, siunčiu Lietuvos istorijos leidimui baigti TMD Centru antrą penkinę (\$5.00). Siųskite ir jūs šiuo adresu: TMD, c/o SANDARA, 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Arba: TMD Sekr., 1827 Linden Avenue, Racine, Wis.
Z. Jankauskas

DAnube 6-6887

DAINA
TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130S. HALSTED

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolu.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SOUTH HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

KULTŪROS FONDO KLAUSIMU

Dideli darbai negimsta per valandą. Jiems reikalingas laikas, reikalingi geri darbininkai. Su didele kantrybe sekame Kultūros Fondo organizacijos darbą, kaip neseniai sekėme Lietuvių Bendruomenės organizaciją. Ir daug kartų buvo neaišku ir sunku suprasti, kas darosi su mumis: ar mes turime per daug laiko, ar jau visai pritrūkome darbininkų.

Kultūros Fondo idėja nėra dypukų išmisas. Ji aktuali iš nepriklausomos Lietuvos, kur metai iš metų opozicija kėlė šios institucijos reikalą. Jei kildami nepriklausomybei radome Lietuvą nualintą ūkiškai, ji dar labiau buvo suvargusi kultūriniu gyvenimu. Mūsų literatūra buvo pačioje jaunystėje. Universitetas jaunutis, mokslo ir meno žmonės be elementariųjų sąlygų darbui. Iki pat bolševikiškųjų ordų antplūdžio beveik visos kultūrinio darbo sritys buvo reikalingos rimto dėmesio ir medžiaginės paramos.

Deja, vyriausybė neparodė susirūpinimo, ir Kultūros Fondo idėja neišėjo iš svarstymų ir diskusijų plotmės. Vyriausybei vis riesta buvo su pinigais, vis sunku buvo suvesti galus su galais, todėl karpyta vis ne iš to galo. Kultūros Fondui didelių sumų netgi nereikėjo. Užteko tik nubraukti kelis milijonus iš krašto apsaugos ministerijai skiriamų lėšų. Krašto apsaugos reikalai nuo to būtų nenukentėję, generolų algos ir pensijos būtų buvę ne mažesnės, o nauda būtų buvusi neįkainuojama.

* * *

Vokietijos stovyklose tuoj po kapituliacijos apsižiūrėjome, kad suktinis ir lenciūgėlis yra viskas, kuo mes galime pasigirti svetimiesiems. Kol knygos kaina buvo lygi silkės kainai, buvo aišku, kad mūsų knygos skaitytojų nepritrūks. Tik viena buvo neaišku, kur mes nueisime, kai atsidursime tvirtos valiutos kraštuose ar netgi tada, kai Vokietijoje markė nebus bevertė. Ir tada vėl prisiminta Kultūros Fondo idėja, imta plačiai diskutuoti spaudoje ir stovyklose. Šiai idėjai įgyvendinti buvo sudarytas komitetas, posėdžiauta, išdirbti įstatai, paskui — emigruoti, šiek tiek pašnekėta JAV, jei neklystu — Scrantone ir Brooklyne, o paskui — dingta stagnacijoje.

O tik išlipę JAV apsižiūrėjome, koki kultūrinio darbo dirvonai prieš akis. Čia radome vieną kitą stipriai beveikiantį chorą, vieną kitą stipriau besiverčiantį laikraštį, bet visa kita atrodė mirties ženkle. Atskiros kultūrinės organizacijos, kaip Čiurlionies vardo ir Dainavos ansambliai, hanaviškių teatras Atžalynas, greitai susitvarkė ir griebėsi darbo, nors jau su lėtesne energija ir labiau sąlygų suspausti. Taip pat susiorganizavo kelios knygų leidyklos,

persikėlė pora žurnalų, atrodė energijos net per daug. Deja, optimizmas nyksta, veikla lėtėja visose srityse, ir, atrodo, esame išvakarėse dienos, kai niekas nekalbės apie mūsų kultūrinio gyvenimo apraiškas ir kai netgi ši diena mums patiems atrodys lyg neįtikėtini prisiminimai.

* * *

Ekonomiškai tvirtas ir gerai organizuotas Kultūros Fondas yra vienintelė sąlyga ir galimybė bent dešimtmečiui atitolinti šią grėsmę. Jo uždaviniai čia didesni, negu buvo Lietuvoje. Be tiesioginio rūpesčio mūsų kultūriniame gyvenime besireiškiančiais silpimo simptomais, jis neturi nuleisti akių nuo mūsų jaunimo ir nuo seniųjų kultūrininkų, kurių pirmajam gresia visiškai nulietuvėjimas dar vaikystėje, o antriesiems kova už duonos pluta atima visas galimybes baigti daug pradėtų ir taip reikšmingų darbų.

Kur dingio iš Vokietijos atsikraustęs Kultūros Fondo organizacinis komitetas, sunku būtų pasakyti. Gal čia, nepažįstamame krašte, darbo sąlygos iš kartų atrodė per sunkios, gal reikalas rodės visai beviltiškas, o gal kurios kitos priežastys privedė jį prie visiško apsnūdimo. Pikti liežuviai plaka, kad apsnūdimo priežastis kur kas paprastesnė: persiorganizavusiame komitete tuojau Juozui nepatiko Petras, Petriui nebuvo noro dirbti su Antanu, o Antanui su Tamošium, ir taip, negalėdami visi susėsti prie vieno stalo, dabar kiekvienas sėdi atskirai, o darbas paliktas Dievo valiai. Jei tai būtų tiesa, tai tektų skaityti apgailėtinausiu, bet, deja, mums charakteringu reiškiniu. Nėra didesnio nusikaltimo visuomeniniame darbe, kaip atsakomybės jausmo nustojimas, ir šituo kaltinti reikia ne kurį organizacinio komiteto narį, bet visus, nes čia žaidžiama per rimtu reikalu. Taip pat kaltinti reikia ir organizaciją, kurios iniciatyva buvo imtasi šio darbo, nes tai jos uždavinys taip perorganizuoti komitetą, kad jame dominuotų ne vardai, bet darbo ir iniciatyvos vyrai.

Būdinga, kad Kultūros Fondo skyriai ėmė steigtis anksčiau, negu spėjo apsiireikšti bet koki centriniai organai. Tai Clevelando skyrius, gražiai pradėjęs reikalą, netgi pravedęs Dramos veikalo konkursą. Ir padaryta stambi klaida, kad organizacinio komiteto vyrai šiam skyriui neperdavė savo uždavinius ir pareigas, nes šešeri merdėjimo metai Scrantone ir Brooklyne niekad nebus pateisinti.

* * *

Merdint organizaciniam komitetui, Kultūros Fondo idėja rimtai rūpinasi atskiros organizacijos ir netgi atskiri as-

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, MAY 28, 1955

meis. Kanadoje Kultūros Fondas veikia nepriklausomai nuo centro, Clevelando pavyzdžiu, ir netgi telkia lėšas ir dairosi pagalbos reikalingų. Ypatingo dėmesio verta rašytojo Stasio Tamulaičio veikla Čikagoje. Šitas žmogus, nusivylęs mūsų veikejais, per nesibaigiančius posėdžius ir svarstymus užmirštančiais netgi svarstomo objekto esmę, ryžosi pagrindinį ir parengiamąjį Kultūros Fondo darbą atlikti pats su būreliu surinktų iniciatorių, tikėdamasis, kad vėliau, kai jau bus Fondas ir pinigai, gal viską nusviesi į šalį bus per drąsu ir noroms nenoroms bus imtasi darbo.

Kitose sąlygose tokia separatistinė veikla gal ir būtų mažiau pagirtina, bet dabar ar tai tik ne vienintelė galimybė vežimą išjudinti iš vietos. Stasio Tamulaičio idėja įdomi savo paprastumu. Jis nesikreipia į plačiąją visuomenę smulkių aukų, nes aišku, kad po dolerį maža ką be plačios organizacijos besurinksi. Atsišaukimu ir laiškais jis kreipėsi į eilę tautiečių, primindamas jiems skolą tėvynei ir prašydamas vienkartinę stambesnę auką ateiti didžioje talpko. Kad nebūtų klaidingai supras, jis pats netgi 500 dolerių įsipareigojimu ateina į Kultūros Fondą, aiškiai užtikrindamas, kad asmeniškai iš Fondo jis nieko nelaukia, netgi niekad nesutiksias įeiti į vadovaujančius Fondo organus. Jo uždavinys esąs tik surinkti kelis, gal keliolika tūkstančių dolerių, suorganizuoti Kultūros Fondui narių branduolį ir visą reikalą atiduoti narių išsirinktai valdybai. Kad net nekiltų koki įtarimai, jis pradžioje netelkia pinigų, pasitenkindamas tik pasižadėjimais.

Pradiniai rezultatai geri.

J. Mešk.

Reikalas dar tik pačioje užuomazgoje, o Stasys Tamulaitis jau turi porą tūkstančių dolerių, ir tai atsiradusių tik iš asmeninio kontakto su pažįstamais. Dar trupučiuką kantrybės, trupučiuką pastangų, ir Stasio Tamulaičio užsimota surinkti suma gali susidaryti. O tada iki Fondo galutinio ir formalaus suorganizavimo — žingsnių ne tiek jau daug.

Dabar, kaip ir kiekvieno didelio darbo pradžioje, girdėti murmėjimų Stasio Tamulaičio adresu, kad jis negerai padarė, nelaukdamas, kol šio reikalo imsis pav. susiorganizavusi Lietuvių Bendruomenė ar kol ji rimtai pajudins kokia nors didžioji mūsų organizacija, kad jis šiuo darbu siekia pigaus populiarumo, kad jis žiojasi daugiau, negu gali nukasti.

Su tokiais ar panašiais priekaištais kiekvienas mūsų visuomenininkas jau turėjo apsiprasti, galimas daiktas, kad jau apsipratus ir Stasys Tamulaitis, ir jie jo nuo darbo neatstums. Iš šalies stebint šį darbą ar jungiantis į iniciatorių eiles, reikia su drebančia širdimi žiūrėti, kad jis tik pasisektų. Esame individualistai, ir tai pačia pikčiausia šio žodžio prasme, nieko n e m o k a m e dirbti organizuotai, sutelktomis jėgomis, kai tuo tarpu individualiai turime gražaus darbo pavyzdžių, kokių sunku netgi laukti iš tvirtų organizacijų.

Su Kultūros Fondo organizavimu tas pat, ir jei Stasys Tamulaitis bus tas žmogus, dešimtmečiui neįveikiami darbai bus pastūmėti prie galo. Kokia jų svarba, koks jų reikalingumas, žinome visi. Dabar tik svarbu, kad pasiimta našta nesulenktų pečių per anksti.

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS

- Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikurimo.
- Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
- Čia visų indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.
- Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti dideles sumas iki 35% turto.
- Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
- Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
- Pinigai įdėti prieš 10 dieną neša dividendus už visą mėnesį.
- Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

ŠVENTOSIOS UGNIES SKLEIDĖJAI

KULTŪROS FONDO PROPAGANDA IR ADMINISTRACIJA

S. Tamulaitis, Chicago, Ill.

Na, vyrai, pajudinkim žemę!

Kultūros fondo populiarumas ir sėkmė priklausys nuo dviejų pagrindinių dalykų: nuo tikslios stiprios propagandos ir nuo tinkamo jo administravimo. Abu šie dalykai yra lygios vertės, nes ant abiejų remsis visa kuriamojo tautinio židinio ateitis. Jei viena iš jų apleisime, tuoj pat susvyruos ir antrasis.

Antai, galėsime į K. fondo administraciją išsirinkti tinkamiausius ir kilniausius lietuvius, galėsime savo posėdžiuose išdiskutuoti kultūros klausimus iš pagrindų ir priimti geriausius veikimo nuostatus, bet jei pats K. fondo vardas plačioje mūsų visuomenėje paliks nežinomas ir nesuprastas, jei pagaliau pati šių didžiųjų tikslų idėja lietuviškame horizonte švystels tik akimirkai, kaip švystelėja tamsoje įbrėžtas degtukas, — žinokime visi iš kalno: nieko iš to viso reikšmingesnio neišeis ir visi geriausi mūsų norai sutrupės, lyg šipuliniai vaiko nameliai.

Žodžiai, darbai, nuostatai

Daug buvo mūsų tarpe gražių minčių, bet nedaug regėjome gražių darbų. Pasitariamai, projektai, planai, disputai, veikimo gairės, kruopščiai skribų surašyti įstatatai, pedantiškai atlankose sužymėtos pastabos ir klauzulės, apačioje šauniai išraityti parašai su įspūdingomis antspaudomis — argi ne tuo karts nuo karto bandome apgauti patys save ir visuomenę?!

Formalumai ir planai gyvenime buvo ir bus svarbūs. Juoba jie svarbūs organizuotame veikime. To neginčijame. Mes norime tik priminti faktą, kad dažnai — stačiai jau per dažnai! — visi anie kruopštūs formalumai ir "svarbūs" planai vienas po kito keliauja į rašytų dokumentų kapines, vadinamas popierių archyvu.

"Netrūksta mums idėjų, o žmonių, kurie jas vykdytų", sako Balzakas. Šaunūs sparnuoti žodžiai skrenda ir iš dykaduonio (tautos parazito) pakaušio, gi darbai — tik iš nuoširdžios kūrybingos asmenybės. Užtat pirma apsvastykime, ar yra mumyse noro dirbti ir aukotis, raskime didesni skaičių talkininkų, turėkime rankose šį tą apčiuopiamo, o tik paskui su mums būdingu dvasiniu pagavimu ir formaliniu pedantiškumu stokime kokiams 2-3 mėnesiams į žūtbūtinę ginčų kovą už... skirsnius, paragrafus, klauzules, pastabas ir kitus formalumus.

Trumpiau ir aiškiau: kol briedis girioje, nekaiskime puodų ir neapkraukime stalų lėkštėmis ir kričiais.

Propagandos dvasia

Pirmoje vietoje — mūsų idėjų populiarumas. Iš įbrėžto degtuko liepsnelės turi virsti liepsnojantis ugniakuras. Dar daugiau: ana liepsnelė ilgai turi įgauti senobinės amžinosios ugnies jėgą, kuri žadintų lietuvius į didžią šventą kultūrinę kovą už visos tautos garbę ir prasingesnę jos gyvatą.

Šitą amžiną ir galingą ugnį galės įžiebt tik galinga nuoširdi propaganda. Už tat iš naujo turi praskambėti mūsų tarpe anie V. Kudirkos varpo aidai: Kelkite, kelkite, kelkite!

Kelkite save iš dvasinio įmičio! Kelkite iš nepabaigiamų partinių ir asmeninių ginčų! Kelkite iš dolerinio gobšumo! Kelkite iš asmeninių apkalbinėjimų ir šmeižtų! Kelkite iš banko knygelių karsto, kuriame baigiate palaidoti savo idealizmą, savo skaidrios jaunystės pažadus tėvynei ir savo žmogiškąjį jausmą!

Neprivalo keltis tik tie, kurie seniai yra prisikėlę.

Atminkime: ne visi grįšime atgal į tėvynę, o tik retas kuris. Tą skelbia įvairios kruopščios statistikos, tą primena mūsų pačių emigracijos žinovai, tą rodo nūdienis politinis balansas, apie tai pagaliau kalba senų amžių patirtis. Daugeliui teks mirti čia. Savo namus ir pinigų krepšius norom nenorom turėsime palikti Amerikos žemei. Bet kokioje nuotaikoje, sakykite, mirsime, jei tėvynei nieko reikšmingesnio nebūsime padarę?!.. Jei nebūsime jai gražinę nė dalelės tos skolos, kurią iš jos esame gavę.

Štai mintys, kurios turėtų būti skleidžiamos K. f. propagandoje!

Propagandos keliai

1. Didieji K. fondo tikslai, liečių visas mūsų tautinės kultūros pastangas, turės būti primenami lietuviams visur, bet kuria proga. Ir tai ne syki

ir ne dusyk, o 10-timis ir net 100-tus kartų. Vis naujai, vis tiksliau, vis iš kitų lūpų.

2. Kiekvienas mūsų tautietis, koks jis bebūtų (cinikas ar idealistas, sayanaudis ar kilnus, išmoksintas ar neišmoksintas) syki ant visados turės įsikalti galvon sekančią tiesą: kad esama pasaulyje ne tik ginklo ir jėgos didvyrių ir kad tų naujų didvyrių (pvz. stambiųjų fundatorių, nuoširdžių visuomenės veikėjų, meno-mokslų karžygių) gali atsirasti ir mūsų visuomenėje, iš mūsų pačių tarpo.

3. Šių dienų lietuvių ginklas yra jau ne vėzdas ir ne plieno kardas, o kultūrinių vertybių ir kultūrinių tautos galių ugdymas. Šis kelias teisingai buvo nubrėžtas "Aušros", "Varpo" ir "Apžvalgos", juo turime sparčiai žengti ir toliau.

4. Aukštesnė bet kurios tautos kultūrinė būseną (su visomis savo kūrybinėmis aspiracijomis) yra neginčytina jėga, iš kurios seka ir jos laisvės siekimas ir to siekimo lemtis ir rezultate pati laisvė. Tai rodo istorija. Dėl to eiliniams ir sufanatizuotiems mūsų politikieriams, be atodairos neigiantiems kultūrinę lietuvių pastangas ir į padanges keliantiems savo "politiką", reik plačiau išsiaiškinti preliminaries (galimas) laisvės netekimo pasekmes šveicarijos — Belgijos — Norvegijos ir Prancūzijos — Transjordanijos — Tibeto ir Mongolijos iš kitos pusės, drauge paklausiant: katra tauta gali pirmiau atgauti prarastą nepriklausomybę: barbariška ir puslaukinė, ar ta, kuri visą pasaulį domina savo neginčytinu kultūriniu lygiu?

5. Straipsniai, brošiūros,

nuolatinės kronikų žinios, paskaitos (salėse ar radijo valandėlėse), kasmetiniai priminimai Neprikl. švenčių proga, didžiųjų fundatorių pagerbimai, K. fondo albumai, savitarpiniai disputai, o netgi ir mūsų diplomatų bei laisvini-mo veiksmų žodžiai apie didžią savosios kultūros reikšmę lietuvių tautai — štai būdai, kuriais turės reikštis mūsų tikslų skleidimas.

Kultūros fondo administravimas

K. fondas bus subordinuotas (priklausomas) L. bendruomenės centro valdybai. (Apie tai trumpai užsiminėme beveik kiekviename savo straipsnyje). Su tam tikra autonomija arba be jos jis veiks L. b-nės žinioje ir kontrolėje. Iš savo pusės L. b-nė K. fondą, kaip pagrindinę savo instituciją, turės remti visomis išgalėmis, ypač propagandos srityje.

Centrinę K. f. valdybą, tarybą ir atskirų skyrių vadovybes tvirtins arba stačiai skirs L. bendruomenė. Jei L. b-nė nepajėgtų K. fondo įkurti su

(Nukelta į 7 psl.)

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

Kad Jūsų pinigai atneštų daugiau pelno ir kad kiekvienu atveju jie būtų saugiai apdrausti — padėkite juos pas mus. Tai paprasčiausias ir saugiausias dalykas!

APTARNAUJA JUS NUO 1922 METŲ.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.

1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILLINOIS

Telefonai: TOWNHALL 3-8131—8132

Juozas Gribauskas, vedėjas

Akademinis Skautų Sąjūdis maloniai kviečia atsilankyti į

Pabaltiečių Studentų Vakara

ši sekmadienį, gegužės 29 d.

PULASKI BALLROOM — 1711 So. Ashland Avenue

BUS MENINĖ DALIS

• ŠOKIAMS GROS BALIO PAKSTO ORKESTRAS.

Įėjimas \$1.25.

• Pradžia 8 valandą vakaro.

AKADEMINIS SKAUTŲ SAJŪDIS.

minimaliniu materialiniu pagrindu (10,000-15,000 dol.), K. fondą įkurti turėtų imtis laisvoji privatinė iniciatyva.

Ta pati sąlyga taikytina ir tuo atveju, jei K. fonde, administruojamame L. b-nės, bandytų išgalėti viena pasaulėžiūrinė grupė.

Svarbus K. fondo reikalų vedėjo postas. Centrinė fondo valdyba turės išsirinkti veiklų, sugestvų ir idealistiškai nusi-teikusį asmenį, kuris, tos pa-čios C. valdybos diriguojamas, per ištikus metus tik ir rūpin-sis įvairiais ir nepaprastai ša-kotais fondo reikalais: gausiu susirašinėjimu, aukų telkimu, sudėtingiausia ir plačiausio pobūdžio propaganda, nuola-tiniu važinėjimu ir t.t.

K. fondo centrinę valdybą ir tarybą sudarys įvairių pa-saulėžiūrinių ir įvairių profes-inių sričių žmonės. Jų kvali-fikacijos — nuoširdus patriotizmas ir gilus kultūrinių klau-simų supratimas.

Kad Kultūros fondas turėtų efektyvios sėkmės ir reikiamo populiarumo visoje mūsų vi-suomenėje, jo centro valdyboje ir taryboje neprivalės vy-rauti bet kuri pasaulėžiūrinė ar politinė grupė. Patys pirmi-ninkai turės būti kasmet vis perrenkami (arba skiriami) tai iš šios tai kitos tai iš tre-čios pasaulėžiūrinės grupės žmonių.

K. fondo įstatus parengs ir priims centrinė K.f. taryba. Įstatus tvirtins L. b-nės centro valdyba; jei K. fondo ji nead-ministruos, įstatus tvirtins vi-suotinas K. fondo narių susi-rinkimas.

Kitų smulkesnių ir *prelimi-narinių* administracijos klau-simų tuo tarpu čia neliesime.

PASTABA. Iš atsiliepiamų žodžių ir iš gaunamų laiškų, kuriuose žadama efektyvi pini-ginė K. fondui parama ir ku-riuose nuoširdžiai sveikinamos iniciatorių pastangos, šio str.autorius padarė išvadą, kad mūsų visuomenės tarpe, kaip ir spėta, yra daug kilnių ir garbingų lietuvių. Gili padėka ir garbė jiems!

Paskutinėmis dienomis, ren-giant šį straipsnį spaudai, gau-ti nauji pranešimai-pažadai:

1. *Dr. V. P. Tumasonis*, 6255 S. Western Ave., Chicago 29, Ill., rašo: "Prašau laikyti ma-ne vienu iš K. fondo rėmėjų".

Tik ką išėjo 468 p. *P. Abelkio* istorinis romanas **ATLAIDŲ PAVĖSŲ ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS**

kaina 3 dol. 50 ct. Drobės viršeliai. Skaičiusieji labai gerai atsiliepia apie abu romanus. Reikalaukite pas visus knygų platintojus arba kreipkitės be-tarpiai į autorių, pasiūsdami Money Order tokiu adresu: **P. ABELKIS, 349 West 108th Place, Chicago 28, Illinois.** Užsisakiusiems nemažiau 10 egz. duodama nuolaida.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajeaus metu!

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, MAY 28, 1955

2. *Antanas Maceika*, 177 Jerome St., Brooklyn 7, N. Y., praneša: "Šio fondo reikalą suprantu ir pasižadu jam iš-steigus tuojau įmokėti \$100.00. Viena sąlyga — kad K. fondas būtų L. bendruomenės pada-linys".

3. *Kazys Barzdukas*, 273 Chestnut St., Kearny, N. J., pa-žada irgi 100 dol. Savo laiške jis rašo: "Kadangi K. f. idėja kilni, o iniciatorių norai nuo-širdūs, žadų per 2 metus po 50 dol., iš viso 100 dol. įmokėti".

4. *Juozas Vaineikis*, 6643 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill., praneša, kad jis K. fondui kas-met mokės po 10 dol. Savo au-komis iš seno remias visus kit-us lietuvių reikalus, be to, būdamas baigęs, tik pradžios

Naujas liaudies dainų albumas

Dr. J. Balys susitarė su Folkways Records Corp. New Yorke ir netrukus bus išleistas albu-mas, viena 12 inch. ilgo grojimo plokštelė, kurioje tilps apie 20 dainų. Visas tas dainas Dr. J. Balys užrašė 1949—50 m. į fo-nografo kaspinus iš Lietuvoje gimusių ir dabar Amerikoje gy-venančių lietuvių. Leidyklos liau-dies muzikos ekspertai jau atrin-ko dainas, kurios atstovaus įvai-riais mūsų dainų rūšis iš įvairių krašto vietų. Tai bus grynai folkloristinis dainų rinkinys su atitinkamais paaiškinimais. Vis-sas dainas įdainavo tikri liaudies dainininkai, nesimokę dainavimo iš profesionalų. Ši bendro-vė leidžia tik etninę muziką, be jokių pagražinimų ar akomponi-mento, jei žmonės jų nevartoja. Albumas bus rinkoje šių metų gale ir kaštuos \$5.95.

mokyklą, jaučiąs Lietuvos trupučių mažiau skolingas už lietuvių profesionalus ir buv. valstybės stipendininkus.

Šiems kilniems ir garbin-giems lietuviams iniciatoriai nuoširdžiai dėkoja! Lietuviškas ačiū!

Lietuvos karininko atsiminimai

Jonas Vaičieliūnas (Sudbury, Ont., Kanadoje) šiais metais iš-leido knygą *Tėvynės sargyboje*. Tai yra Lietuvos karininko — lakūno atsiminimai, apimę 1932 — 1941 metų laikotarpį. Turinyje yra šie skyriai: Ketvirtame pėst. L. K. Mindaugo pulke, Lie-tuvos karo aviacijoje. Lietuva netenka nepriklausomybės, Ke-lionė į Sovietų Sąjungą ir Vokie-čių — Sovietų Sąjungos karas. Knyga turi 230 puslapių ir yra gausiai iliustruota foto nuo-traukėmis iš Lietuvos kariuo-menės, daugiausia karininkijos, gyvenimo. Knygą puošia gana skoningas dail. T. Valiaus virše-lis. Kaina nepažymėta.

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefono Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas Frontier 6-1998
Pas lietuvių — ir geriau ir pigiau!

ONOS ČARNECKIENĖS MOTERŲ SALIONE
atliekami pusmetiniai sušukavimai ir visi kiti pagražinimo darbai. Prašau apsilankyti ir išitikinti sąžiningu patarnavimu.
2632 WEST 43rd STREET
BRIGHTON PARKE
CLiffside 4-2994

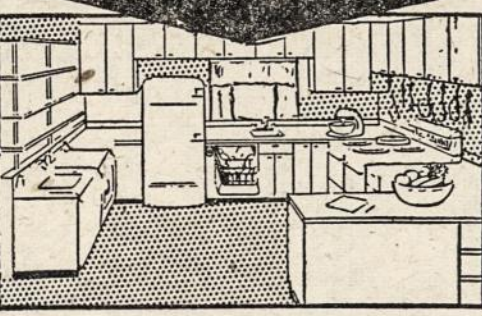

Get Entry Blanks at SOLTIS

WIN A Hotpoint DREAM HOME

1st PRIZE This Hotpoint Dream Home completely equipped, furnished, decorated and landscaped — including a lot of your choosing!

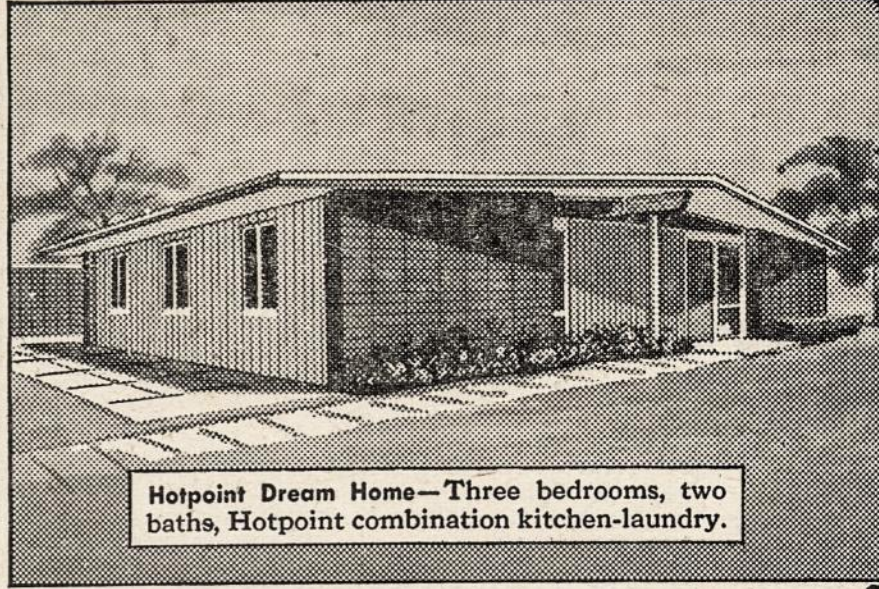
2nd PRIZE \$3,000.00
HOTPOINT COMBINATION KITCHEN AND LAUNDRY

• Including de luxe Hotpoint Range . . . Refrigerator-Freezer . . . Dishwasher . . . Disposall® Food Waste Disposer . . . Auto-matic Washer . . . Clothes Dryer . . . and cabinets.

EASY TO WIN!
You compete only with people in this part of the country!

• All you do is ask us for a FREE entry blank. Fill it out, then mail it in! That's all . . . no puzzles to solve, nothing to buy. Enter soon!

Hotpoint Dream Home—Three bedrooms, two baths, Hotpoint combination kitchen-laundry.

SPECIAL LOCAL PRIZE!
Enter Now At Our Store . . .
WIN A Hotpoint AUTOMATIC MOBILE DISHWASHER

NOTE! Winners will be refunded full purchase price on any single Hotpoint appliance bought during contest that duplicates prize won. Contest subject to all national, state and local regulations.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE 2647 W. 51st Street Tel. HEmlock 4-7095 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Tyli gegužės naktis

Su paukščių čiulbesiais, vakaro prieblandoje, skendo pirmoji gegužės diena. Iš už kalnų kyštelėjęs paskutinis nusileidusios saulės spindulys bučiavo žemę. Ir kai iš Ventos kylas baltas rūkas užtvindė pavasario gyvybės žalumu pasipuošusius paupius, Algis, glausdamas prie šlaunies ginklą, leidosi sunkiai praeinama kalno atšlaite į paupį.

Jis, prisimušęs iki upės kranto, išliaužė į tankius ir pusiau ant vandens sugulusius karklynus. Išsitęsęs atsiduso. Tarytum jis būtų nuo pečių numetęs sunkią našta. Ir atsivertęs aukštelininkas, pilna burna rydamas vakaro vėsumu pasriuvusį orą, sunkiai alsavo.

Ventos pakrantes užliejo tamsa. Algis apsidairė, pasiklausė. Jis nieko daugiau nematė, kaip tik į vakaro tamsą išiliejusių karklynų mases, ir daugiau nieko jis negirdėjo, išskyrus Ventos srovės čiurlenimą bei lapų šlamesį. Jis atsargiai ėmė slinkti į karklyną ir, per žmogaus augumą pašliaužęs virš vandens gulinčiais karklais, tuoj praskleidęs į vandenį išimerkusius karklus, kyštelėjo prie vandens išdžiūvusią burną. Paskandinęs vėsiamė upės vandeny iš troškulio suskeldėjusias lūpas, jis ilgai ilgai jas mirkė. Ir tik protarpiais siurptelėjęs, iš lėto leido jam bėgti į priglemėjusią gerklę. O kada jau pažino vandens skonį, jis ėmė gerti. Jis gėrė ir gėrė — gėrė tol, kol vanduo ėmė atgal bėgti.

Jis be vandens lašo ilgai keliauvo, o troškulį malšindavo nuo žolės bei medžių lapų dažydamas iškritusią rasą.

Dabar iki sočiai atsigėręs, jis kelis kartus murktelėjo iki pat pečių vandenin galvą, kad palengvintų nuovargį, kuris ne mažiau už troškulį jį kankino.

Šutemo. Algis iššliaužė iš karklyno. Atsistojo. Pasiklausė. Ir apsidairęs tarė sau:

— Ten, antro pusėj Ventos, ant kalno mano tėviškė — gimtieji namai... O aš lyg nesavas... taikstausi, kaip į juos patekti...

Skaumas suspaudė širdį, kūną nukratė drebulys.

— Eisiu. Vietoj stovint vėsu darosi.

Ir rankoje spausdamas ginklo rankeną, jis iš lėto skverbėsi prie brastos. Upės krante buvo potvynio išgriautas ir vandens išneštas brastos kelias. Ir jo vietoj tik likęs gilus griovys ir nuo jo krantų suvirtusių karklynų raizgynas.

Algis, nugulėjęs jam kely atsistojusią kliūtį, pasiekė brastą. Nusiauvęs batus ir pasiraitęs aukščiau kelio kelnes, jis ėmė bristi. Jis brido iš lėto. Ir koją už kojos eidamas, matavo nelygų, akmenimis grįsta bei stambiu žvyru išpiltą brastos kelią. Upės srovė vilko su savim, jau niekad nebesugrįžtantį gyvenimo laiką. Bet srovės čiurlenimas kalba iš prisiminimų. "Kada tu čia braidei per ištisas saulėtos vasaros dienas, tėvo žąsis ganydamas. Ir savo vaikystės dienų džiaugsmą krykštaudamas pylėi tėvų širdin. Tada Ventos pakran-

tėmis aidėjo skambi tavo džiugios jaunystės daina ir paupiais skardeno tavo neišsemiamo džiaugsmo linksmas juokas. O dabar... jau ištisą metų eilę... tarp šių vis daugiau ir daugiau užželančių Ventos krantų tesigirdi tavo kenčiančios motinos gaili rauda. Jos ilgstančios širdies aimanos skęsta vis labiau ir labiau siaurėjančios upės tyliai tekančiame vandeny, ir išnyksta jos srovės čiurlenime neišgirstos".

Jis, pribridęs brastos vidury pusiau iš vandens išlindusį akmenį, akimirkai staptelėjo, kad galėtų pasižiūrėti į savo praeities atsiminimų vardą, kuris atsispindėjo akmens viršugalvy. Ne vieną ir ne kartą ant jo sėdėdamas, iš karklų suko vamzdelius, o aplink jį spietėsi baltų žąsų pulkas. Čia jis ir žąsų laukė, kada nuo kalno pašauks namo. Iš čia išsirikiavusios virtinėlės žąsų plaukdavo paskui jį į krantą. Ir tokia pat žygio tvarka žygiavo taku į kalną.

Šaltas vanduo privertė jį bristi į krantą. Jis, pasiekęs krantą, kol nuo kojų nuvarvėjo vanduo, valandėlę pastovėjo, pasiklausė sapnuojančių medžių šlamesio.

Apsiauvęs kojas, jis pervažą nulindo prie kalno atšlaitės, kur, jo atsiminimu, turėjo būti takas į kalną. Kojomis braukydamas, jis ieškojo jo. Tačiau įsitikinęs, jog jo neras, skverbdamasis pro krūmus, ėmė kopti į kalną. Kalno atšlaitėje buvo tankūs krūmai ir nuo neatmenamų laikų Ventos pakrantėse sargybą einą ažuolų kelmą, kurie, giliai šaknimis įsikibę į motiną žemę tebesilaikė.

Ventos pakrantėmis aidas saldas žmogaus širdžiai lakštingalų lakštavimas ir raminaš pavargusių sielą pavasariškas medžių šlamesys išlieję į Ventos srovės čiurlenimą, kilo aukštyn aukštyn į žvaigždėtą, viršum tėviškės namų, į beribę padangę. O Algis, suprakaitavęs, skverbėsi pro krūmus ir, laipiodamas iš vieno į kitą giliai atšlaite vandens išneštus ravus, narpliojo įkliuvusias kojas iš šaknų raizgynų. Nors vargingai, bet pėda po pėdos jis kopė aukštyn į kalną.

Jis, pasiekęs kalną, labai nustebo. Prieš jį, nakties tamsoje, ošė tankus, it siena, jaunas lapočių miškas. Jam, palietus vieną kitą tėviškės ariamoje dirvoje vešliai augusį medelį, net gerklėje sustingo alsavimas. Suspaustos širdies skausmas pravirkdė namų išsiilgusią sielą, ir jis girdėjo jos gailią raudą: "Jei šitokie medeliai jau spėjo čia užaugti, tai jau seniai ne tik kad niekas nebepurena tavo tėviškės laukų, bet tavo ir tavo šeimos buvimo čia pėdsakai šiame želiančiame miške baigia išnykti". Bet iš jo pasąmonės balsas atsako: "Ne, ne! Dar neviskas čia iki pėdsakų išnykimo žuvo. Ne, ne!". Balsas vis kartojo "Ne, ne! Kad ir krašte išnyktų žmonės ir visa kita dingtų nuo žemės paviršiaus, bet niekas neįstengs lietuvių tautinės dvąsios išnaikinti. Ji per amžius gyva buvo, dabar dar ji nemirė ir ji per amžius gyva bus".

Algis, kluptelėjęs, pabučiavo žemę, tarytum šventą evangeliją po priesaikos. Atsistojo. Ir, žvilgtelėjęs į Grigo ratus, jis lin-

do į šlamancių medelių tankumą. Miškas buvo labai tankus, bet vietomis taip susiraizgęs, kad vos-ne-vos buvo galima pralįsti. Vistiek jis po keletos minučių braizymosi išlindo į nuo neatmenamų laikų per jų sodybos laukus ėjusį taką, kuris dabar atrodė lyg seniai valytas miško spindis. Šiuo taku iš tolimų apylinkių ėjo žmonės į bažnyčią. Algis, pasisukęs dešinėn, nuėjo juo link šimtmečius prie tako stovėjusio ažuolo. Bet ažuolo vietoj jis atrodė apsamanojusį ir nudžiūvusį gervuogių stagarais vainikuotą jo kiauravidurį kelmą.

Niekas neatsimena, nuo kada šis milžinas prie tako užėmė sargybinių pareigas. Apylinkėje nebuvo nė vieno, kas atsimintų, kas ir kada ant jo nulaužtos viršūnės užtūpdė seną vežimo ratą — gandrąlidį.

— Kažin kur dabar tie gandrai peri, — jis pagalbojo.

Keli žingsniai už ažuolo iš žemės tryško šaltinėlis, ir jam duota kryptimi jis tekėjo į Ventą. O dabar jo vietoje jis rado tik krūmais apžėlusį liūną. Tarp ažuolo ir šaltinėlio iš Ventos ėjęs į sodybą takas buvo išnykęs. Vos begalima atspėti, kas kur buvo.

Algis, prasibrovęs pra platoką tankumyno rėžį, atsidūrė prie kudros. Ne prie tos su žaliuojančiais pievų krantais kudros, bet prie kažkokio karklynais apžėlusio mauryno. Ne prie tos, kur neršė auksiniai karosai bei veidrodinis karpis; ne prie tos, kurioj per dienų dienas talaškenosi baltų žąsų pulkai, bet prie mauryne kvarkiančio varlyno. Apėjęs mauryną, jis išibrovė į sodą; tik ne į tą, kuris būdavo šiokią tylią gegužės naktį skęsta žiedų jūroj; ne į tą, kuriame tarp žydinčių vaismedžių išrikiuotuose aviluose dūzgė bitės. Lyg didmieščio gatvėse užė gyvenimas. Bet jis braizėsi želiančio miško tankumyne ir klupinėjo per išlikusius vaismedžių kelmus. Čia viešpatavo šalta miško dvasia.

Jis, išsiveržęs iš sodo miško, prisibrovė prie gimtosios trobos, kurios vietoje riogsojo krūmais apžėlę jos kamino ir krosnių griūvėsiai. Ranka palietęs apsamanojusios trobos pamatus, Algis sudejavo. Liūdesio skausmas spaudė širdį. Per veidą nuriedėjo gailėsčio ašaros. Viskas, kas ilgus metus buvo tėvų kurta vaikų ateičiai ir tėvynės gerovei, virto nenaudingais griūvėsiais ir pakluso miškų valiai.

Galiausiai jam išseko jėgos ir nuovargis vertė jį susirūpinti, kad ir trumpu poilsiu, nes degė atmušti kojų padai ir stingo išvargę kūno sąnariai. Viską užmiršęs, is paslinko paliai trobos pamatus ir po tankiu alyvos krūmu ėmė ruošti nakvynei. Sukryžiavęs keletą stambesnių krūmų šakų, pasidarė sėdynę. Tuoj ir sėdosi. Nugarą atrėmė į krūmą. Ginklo diržą pasikabino ant kaklo. Galvą atlošęs, atrėmė į krūmą. Rankas susikryžiavęs ant krūtinės, užsimerkė. Ir vos tik spėjo blakstienai susiglausti, kai jis pasimerė minčių sukury. Mintys lėkė nepaprastai greitai. Jos lindo galvon. Vienos per ki-

tas pynėsi. Jos rezgė jo nuetojo gyvenimo tinklą; jos piešė jo pragyventų nuotykių vaizdus. Jos skaudino liūdesiu plakančią širdį ir didino jo sielvarto kančią. Jos išspaudė širdgėlos ašaras dėl namiškių likimo.

Algis, beklaidžiodamas šelstancioje ir beribėje minčių jūroj, nejučiomis plaukė į saldaus miego uostą, kur, nepriplaukęs jo krantinės, išmetė ramaus poilsio inkarą.

Tyli gegužės naktis jį pridengė gilia vėsa. Ji užliūliavo pavasariu alsuojančių medelių ošimu. Jis miegojo tarsi kūdikėlis motinos glėby. Jis užmiršo skaudančius kūno sąnarius ir nebejautė kojų padų degimo. Jis nebematė tėviškės laukuose augančio miško ir krūmais apžėlusiu sodybos griūvėsių. Jis, viską palikęs grįžo į Nepriklausomos Lietuvos laikų tėviškės kaimą ir savo gimtuosius namus.

Jau rytuose balo dangaus skliautas, kai kaimo jaunimas skirstėsi iš pasilinksminimo. Vienur skambėjo grįžtančiųjų sutartinės. Kitoj pusėj, vyrai ir moterys, papunkčiui traukė apylinkėje mėgiamiausią liaudies dainą:

Koks ten lengvas pailsėlis,
Naujam svirnely.
Vėjas pūtė, svirnas užė,
Balandžiai burkavo.
Eisim laukan pažiūrėt,
Koks vėjelis pučia.
Pūtė rytų, pūtė šiaurės,
Pūtė vakarų.

Dar kitur krykštavo merginos, ūkštavo bernai. Žaliuojančiais laukais rytėmčio tylą skrodė jų aidas linksmas juokas. Visom pusėm kaimo šunys užsirydami aplojo neįprastu laiku grįžtančiuosius.

(Tęsinys 9-tam psl.)

Tel.: 89-1957 Tel.: 3-4882
WHITNEY STAPLES
(STAPULIONIS) REAL ESTATE
Certified Property Manager

Visi atvykusieji telefonu ar atvirukais užsiregistruoja savo adresu. Suinteresuoti gauna užsiregistruosius adresus ir visas kitas informacijas. Pardavimui dideli ir maži namai Miami, Miami Beach ir apylinkėse. Jei ieškai namų klausk Stapulionį.

1519 Congress Bldg., 111 NE 2nd Ave.
9251 Little River Blvd.,
MIAMI, FLORIDA

Telef.: 29-198

SLOPPY JOE'S BAR

JUOZAS IR MARGARETA
GALACKAS

Lietuviai savininkai maloniai sutinka kiekvieną tautietį kelevi.

VYNAS — ALUS — LIKERIAI
GERAS VALGIS

Didelė svetainė ekskursantams ir grupėms.

201 DUAVAL STREET
KEY WEST, FLORIDA

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

visus mokesčius
čia sumokėjus

100% apdrausta

DRABUŽIAI
GYDUOLĖS

ir t. t.

Jūsų giminės gauna be jokių jiemis išlaidų

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE ST., CHICAGO
Tel. WAbash 2-9354

Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.

(Tęsinys iš 8-to psl.)

Algis, palydėjęs pasiturinčio ūkininko vienturtę dukrą Oną Klanaitę, ėjo namo tiesiai per beržyną, kuris varvino šaltas rąsas. Einant taku pro senelį ažuolą, gandrai plasdenu sparnais ir, tiesdami kaklus, kaleno snapais. Jau vienur kitur kilo iš virš pilkais žemės grumstais vilnėjusio vasarojaus vieversiai. Iššokę į padangę, bandė čirenti, bet, pajutę aštrią rytmečio vėsumą, vėl krito žemyn, tarytum išmestas dirvonų grumstas. Kieme jį pasitiko per dantis urgzdamas ir uodegą vizgindamas namų sargas — Meškis. Algis, paglostęs jo didelę nulazgusiomis ausimis galvą, tyliai pasakė:

— Meški, eik gulti...

Šuo nusivyrino į patvartę, o Algis nuėjo į savo kamara. Jis nėjo gulti. Atsisėdo ant priegrindžio. Iš laukų ateinanti pavasario žalumų kvepianti tyra rytmečio vėsa glostė jau besimerkiančiomis akimis jo miegūstą veidą ir prakaituotus plaukus. Jis, giliai į plaučius traukdamas medžių perkoštą orą, gaivino iš nuovargio glebstantį kūną. Jis kratėsi įkyriai lėdančio miego.

Sugirgždėjęs svirno durims, pastogėje suplasdenu šiksnosparnis ir sučiauskėjo lizde tupėjusi kregždė. Algis grįžtelėjęs pamatė duryse bestovincią motiną. Ji buvo šventadieniškais rūbais pasipuošusi. Jos rankose ražančium perjuosta didelė maldaknygė ir baltoj nosinaitėj įsukta žalių rūtų puokštė. Ji buvo pasirengusi eiti į bažnyčią.

Algis atsistojo. Priėjęs jis apkabino ją ir, bučiuodamas jai į skruostą, tarė.

— Mama. Aš tavęs laukiau atsikeliant ir pirmas norėjau tave pasveikinti motinos pagerbimo dieną.

— Ačiū vaikeli, — paglostėsi suveltus plaukus, šypsodamosi tarė. — Eik pasiilsėti valandėlę, juk tu esi pavargęs... kad reiks, aš tave pažadinsiu.

Ji, tai pasakiusi, nulipo nuo priegrindžio ir lengvais žingsneliais nuėjo per kiemą. Užkėlusį vartus, nuėjo taku ažuolo link. Bematant ją uždengę pažemiais slankiojusi pilka laukų migla.

Algis, greitai nusimetęs viršutinius rūbus, šoko į vakarykščiai švariai paklotą lovą. Šalta ir laukų kvėpianti lova gaivino suglebusį kūną. Kūno šilumai įsiliejus į lovą, jis greitai užmigo. Ir jis miegojo iki sočiai ir tol, kol patį pabudo.

Algis kaip įgeltas pašoko. Žvilgtį laikrodį — tas jau pirmą valandą sustojęs. Dienos šviesa, paskendusi saulės spinduliuose, žaidė virš alyvos krūmų. Kažkur toli kukavo gegutė. Netoli turėjo būti laukas, nes iš aukštos padangės sklido vieversių čirenimas. Nuo lapų biro šalta rasa.

Algis, trindamas užmiegotas akis, tarė sau:

— Tur būt, dar nevēlu, kad niekur nesigirdi gyvo žmogaus.

Išsiražė, tarytum būtų motinos klotyje lovoje miegojęs, išlenkė atgal alyvų šakas ir ėmė galvoti, kas toliau daryti.

Algis, išlindęs iš po alyvos krūmų, pamatė, kad saulė vos tik per porą žmogaus augumų nuo žemės pašoktelėjusi, vadinasi, te-

bėra rytas. Jis, skubiai nusimetęs prakaitu atsiduodančius marškinius, ruošėsi išsimaudyti; geriau pasakius, tik nusiprausti. Nuo pajudintų medelių birstančios rasos lašais jis prausėsi ir vilgė iki pusiaujo apnuogintą kūną. Nuo lapų laižydamas stambius rąsas lašus išsiplovęs burną, suvilgė prikartėjusią gerkle. Laikas nevertė jį skubėti, tai iš lėto griauždamas džiovintą duoną, galvojo, kas toliau veikti.

Dar nebaigus jam valgyti, kažkur toli ėmė dūgzti traktoriaus motoras. Dūzgesys artėjo ir artėjo. Algis, nebaigtą valgyti duoną įsidėjęs į duonmaišį, ėmė tvarkytis žygiui; nors ir nežinojo kur.

Traktorius sustojo gargaliavęs. Girdėjosi vyrų, moterų ir protarpiais vaikų balsai. Algis susilenkęs pačiu pažemiu slinko į ten, iš kur girdėjosi žmonės. Jis, prišliaužęs miško palaukė, atsargiai praskleidė medelių šakas ir pro virpančius lapus apžvelgė prieš akis atsidengusį vaizdą. Kiek tik jis užmatė, žaliavo jaunas miškas ir tik čia pat, jo pašonėj, pilkavo siauras plėšimo rėžis. Toli, rėžio gale, matėsi kažkoks smailiu viršu į kupstą panašus pastatas. Iš jo viršūnės kilo pilkų dūmų sruoga.

Algis, akimis apibėgęs išplėstą žemės plotą, sustojo ties traktorium, apie kurį stoviniavo šešetas suaugusių vyrų ir keletas berniokų. Vyrų kalbėjosi ir rankomis mosikavo, bet Algis jų kalbos nesuprato. Vienas kitas iš jų vilkėjo Algiui pažįstamą apdarą — Stalino žakėtus, o kiti kažkokius pilkos spalvos į kareivių milines panašius apsiaustus. Beveik visi basi.

Traktorius suurzgė. Vyrų su kanabėkais bei kirkomis ant pečių nuėjo į pamiškę. Pamiškėje jie pasidalino darbū. O berniokai sekė iš paskos traktorių.

Vyrams stojus į darbą, į plėšimą atėjo ir moterys. Jų tarpe matėsi ir jaunų mergaičių. Jos visos basos. Kai kurios jų vilkėjo sijonus ir liemenes su rankovėmis, o kitos kažkokį į suknelę panašų pilką rūbą. Moterys padėjo vyrams.

Algis ilgai žiūrėjo, kaip naujieji šeiminkai jo tėviškės laukuose kuria kolehozą. Jo širdis iš skausmo ėmė smarkiau plakti. Kraujas pylėsi į smilkinius. Ir drebanti ranka kietai sugniaužė ginklo rankeną.

— Tik vienas spūstelėjimas, ir jie visi kris, kaip tie jų raunami medeliai. Jie kris, tikslo nepasiekę, — primerkdamas kairiąją akį, jis tiesė ginklą.

Staiga ties jo galva iškilusio vieversio čirenimas privertė jį susilaikyti. Jis išgirdo motinos balsą, kuris plaukė iš vieversio giesmės. Algis, nuleidęs ginklą, užsimerkė ir pakartojo jos žodžius. "Vaikeli, nepraliek nekaltą kraują ir juo nesusutek mūsų šventos žemės".

Kai Algis atsimerkė, norėdamas dar kartą žvilgtelėti į savo tėviškės laukų šeiminkus, tą akimirką trūko su tėviškės laukais ir gimtuoju kraštu minčių ryšys. Jis nuėjo į partizanus ten toli toli, už tėvynės sienų.

Alfonsas Nevardauskas

Ir atsiminimams reikia formos

Liudo Dovydeno "Naktys Karališkuose"

Dažni praieities ir ypač vaikystės pergyvenimai pasakotojui būna brangūs dėl savo spalvų. Kokio nors daikto prisiminimas ir jo pakartojimas pasakotojui sukelia tam tikras asociacijas, kurios tačiau klausytojo niekada nebus pajustos, jeigu jos nebus reikiamai perduotos. Tik daikto pavadinimo pateikimas klausytojui gali sukelti visiškai kitas asociacijas, negu pasakotojas norėtų, nes, gal būt, klausytojas turėjo kitokių, su tuo pačiu daiktu susijusių, pergyvenimų. O gal jų visai neturėjo.

Tas pats taikytina ir įvykiams. Liudas Dovydenas "Naktys Karališkuose" pasakoja apie savo vaikystės išvažiavimą į dėdės Augusto namus, o paskui su šienautojais į Karališkių pievas bei apie jose praleistas dienas ir naktis.

Pats apysakos sukirpimas yra vykęs. Vaiko kelionė į nepažįstamą aplinką ir joje patirti išpūdžiai. Tai dažniausiai vartojamas vaikų literatūros rašymo būdas. Lietuviukui "Naktys Karališkuose" galėtų būti dar ir tuo brangios, kad tie išpūdžiai išgyvenami ne kokioje nors tolimoje šalyje ar pasakiškame urve, bet lietuviškoje pievoje, lietuviškame miške, tarp savų žmonių. Ir paprasčiausia aplinka gali turėti savo burtus.

Tų burtų laukia skaitytojas, sekdamas pasakotojo ruošimąsi kelionėn, pačią kelionę, jos nuotykius, galvodamas, kad visa prasidės vėliau ir kad skubotas, sausas, publicistinis stilius vaizdingumą įgaus pačiose Karališkių pievose. Juk galimas dalykas, autorius Karališkių pievų nuotykių ir burtų atskleidimui pavartojo lakią fantaziją, o įžangą vėliau greitomis prirašė tik kompozicinio išbaigtinumo dėlei.

Bet juo toliau skaitai, tuo vaizdai šabloniškesni ir nykesni. Nors yra skyriaus pavadinimas "Dalgų daina", bet mes visiškai neišgirstame jos, nors pasakotojas praleidžia naktį po čigonų ratais, bet mes nepajuntame nei to čigonų paslaptingumo, nei jų gyvenimo poetiškumo, kurio ilgisi pasakotojo draugas Mikutis. "Ir ima Mikutis pasakoti apie čigonus, kurie keliauja, kur tik jų akys veda, kur tik jų čigoniška širdis pasuka. Ir jie keliauja per kalnus klonius ir miškus; visas pasaulis čigonų namai, visos žvaigždėtos dangaus platybės jam priklauso. Ir vis jam nauji žmonės, nauji veidai, naujos vietos. Argi

tai negražu, ar tai nemielas gyvenimas?"

Žinoma, kad gražu, bet skaitytojui neužtenka informacijos, kad Mikutis taip pasakojo. Mums norisi matyti Mikutį pasakojant ir girdėti jo žodžius. Jeigu jis žavisi čigonais, tai jis tikrai gali daug ir vaizdingai apie juos papasakoti. Mums taip pat įdomu ir ką jis pasakos.

Visoje knygoje vyrauja panašūs informacinis stilius. Mes sužinome, kad pasakotojas jojo į mišką, paklydo miške, stebėjo stirną ir stirniuką, stebėjo vilkus ir vilkiuką (tarp kita, įvykis nelabai patikėtinas), miške, kad nebūtų taip graudu ir baisu, stengėsi prisiminti, ką motina jam yra pasakojusi apie medžių kalbas (tų medžių kalbų atkartojimas taip pat pateiktas), bet pilno, patrauklaus, vaizdingo nuotykių paveiklo neturime ir gana.

Įžangoje, pabaigoje ir vidury apysakos pasikartoja įterpimai, kad šie visi nuotykiškai pateikiami suaugusio žmogaus atsiminimais iš vaikystės, šią apysaką padarė dar svetimęne vaikų psichologijai. Jaunajam skaitytojui, kuriam "Naktys Karališkuose" neabejotinai skiriamos, yra svetimai suaugusio žmogaus sentimentai. Jis nori pačių nuotykių, vaizdingo jų aprašymo ir nieko daugiau.

"Naktys Karališkuose" kompozicija bei autoriaus užsimojimas siūlo puikias galimybes gerai vaikų nuotykių literatūros knygai. Bet prie tokios knygos reikėtų ilgiau pasidėti ir daugiau darbo į ją įdėti.

Turint tačiau galvoje vaikų literatūros trūkumą, "Naktys Karališkuose" pasirodymas yra sveikintinas. Jaunasis skaitytojas šioje knygoje atras gabiliuką Lietuvos, su jos žmonėmis, su jos laukais, su jos miškais, pasakomis ir legendomis. O šito "kamikuose" negalima surasti. Vyt. Igno iliustracijos ir viršelis teikia pasigėrėjimą.

A. S.
Liudas Dovydenas — "Naktys Karališkuose". Išleido "Terra". Tiražas — 1,000 egz. Knyga gaunama "Naujienose".

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

ŠALTINĖLIS

Po sunkaus dienos darbo Jūs geriausiai atsigavinsite "Šaltinėlio" svetainėje. Jaukiai praleisite vakarus vaišindamiesi olandišku alumi ir nemokamai vaišinami lietuviškais žirniais bei užkandžiais.

Penktadieniškas užkandžiai — vėžių kaklelė. Visų gėrimų pigios kainos!

KVIEČIAME ATsilankyti ir išitikinti.

3318 South Halsted Street

JADVGA, JURGIS PELDZIAI, savininkai.

Manfred Kyber

Gegužės pasaka

Gyveno kartą karkvabalis, kuris, kaip ir visi karkvabaliai, buvo gegužės mėnesį gimęs. Skaisčiai švietė saulė, berdama savo auksinius spindulius taip, kaip tik vieną kartą per metus beria: karkvabalių gimimo dieną. Bet karkvabaliams tai buvo vistiek.

— Auksinių spindulių negalima esti, — kalbėjo jie, — ko mums apie juos rūpintis?

Naujagimis pirmiausia skaičiuoja savo kojas: kairėje ir dešinėje, tik stebėkite juos, o pasukui jas sutraukia. Matyti, jis lieka patenkintas. Dabar jis galvoja, ar jam jau laikas bandyti vaikščioti, ar tai būtų per daug pavojinga? Tris valandas galvojęs, jis dar kartą suskaitė savo kojas ir atsargiai pradėjo rėplioti. Jis lėtai šliaužė. Svarbu nepavargti ir turėti patogią kelionę.

Berėpliodamas užlipo jis ant kažkokio minkšto sklypelio. Tas buvo taip minkštas, kad privertė karkvabalį atkreipti dėmesį. Jis gulėjo žolėje ir atrodė kaip juodas aksomas, iš šonų turėjo keturius kastuvus, bet niekur nesimatė akių. Karkvabalis, kuris kurmio dar nebuvo matęs, juo labai susidomėjo. Paskubomis dar kartą suskaitęs savo kojas, jis ėmė bristi minkštu aksomu. Užgautas kermis sušuko:

— Ar jūs iš galvos išsikraustėte? Toks begėdiškas neatsargumas!

Karkvabalis ėmė juoktis, taip jam juokingai atrodė kurmio barimasis.

— Žinote, — pareiškė jis iškilmingai, — jei tas sklypelis tėra tik aksomas ir teturi vos keturius kastuvus, net be akių, tai jau geriau ramiai gulėti.

— Nekalbėk tokių beprotybių, durnas daikte! — rėkė iš apmaudo dusdamas kermis, — tu esi visai nepakenčiamas šliaužikas!

Taręs tuos žodžius, jis įsikasė į žemę, o karkvabalis ramiausiai, gerai nusiteikęs, tęsė savo kelionę. Vakarop jis pasiekė kudurą. Ant akmens sėdėjo didelė žalia varlė. Ji buvo šlapi ir gliči. Sėdėdama ant to akmens, mėnulio šviesoje skaitė laikraštį: "Pelkių žinias". Karkvabalis, prisitartinęs prie varlės, ėmė savo čiulptukais liesti jos nugarą. Skaitytoja savo ilgu nagu pasikrapštė nugarą, nepaleisdama laikraščio iš rankų. "Pelkių žinios" buvo labai įdomios, todėl varlė su atsidėjimu jas skaitė. Karkvabalis tol kuteno varlės nugarą, kol toji netekusi kantrybės, atsigežė ir metė pilną pikto žvilgsnį. Ji daug skaitė ir buvo tiek mokyta, kad karkvabalį tuojau atpažino.

— Šiandien gegužės pirmoji, — pareiškė ji ramiai, — laikraštyje apie tai rašoma. Jau ateina tie bejėgiai ir to negalima pakeisti.

Ji ėmė toliau skaityti, kantriai besikasydama nugarą, kurios karkvabalis vis dar nebuvo nustojęs kutenti. Varlei dar ilgai būtų tekę sau nugarą kasyti, jei karkvabalis nebūtų staiga kažką nugirdęs: ore sklido daug puikių balselių, lyg tai būtų

nykštukai dainavę. Jis pamatė daug nukštukių baltais marškinėliais apsvilkusias, auksiniais plaukais ir auksinėm karūnėlėm ant galvų. Jos ėjo susikabinusios į ilgą liniją, šokdamos ir dainuodamos. Varlė net nepažvelgė ton pusėn, — ji buvo jau "Pelkių žiniose" apie tai skaičiusi "Vietos žinių" skyriuje. Karkvabalis skubinosi rėplioti, kiek tik jo kojos nešė. Nykštukės išskleidė sparnelius ir nuskrido. Tik viena į jį užsižiopsojusi pasiliko žemėje.

— Tu turi šešias kojas. — sušuko ji. — Tu greičiausiai būsi užkeiktas princas, kurio aš taip ilgiuosi ir jam noriu savo auksinę karūnelę dovanoti. Karkvabalis reikšmingai akimis permėtė savo kojas, čiulptukus ir patenkintai nusišypsojo, tačiau nykštukei jis nieko neatsakė.

— Jis tikriausiai yra užkeiktas princas, — nutarė nykštukė. — Jis turi šešias kojas ir nieko nesako!

— Ar nori mane vesti? — paklausė švelniai mergaitė.

Karkvabalis tiek tesuprato, kad jis klausiamas buvo, ar jis ko nenorėtų.

— Ėsti aš noriu! — suriaumojo jis ir atsigulė ant nugaros.

— Jis, matyti, labai užkeiktas, — pagalvojo nykštukė ir atnešė daug gerų dalykų valgyti, kurių tik nykštukų karalystėje turima.

Kai jis sočiai pasivalgė, nykštukė padėjo jam savo galvutę ant krūtinės ir kantriai laukė, kol jis atsivers, bet karkvabalis miegojo. Vidurnaktyje suskambėjo gėlių varpeliai. Nykštukė nutarė, kad didžioji valanda dabar atėjo: ji net pasirengė jam savo brangiausią karūnelę dovanoti. Nors karkvabalis ir girdėjo gėlių varpelius, matė jos auksinę karūnelę, bet, meilės nesupratęs, gulėjo aukštelnikas ir toliau sau miegojo. Nors tai ir buvo begaliniai nuobodūs laukimas, per dienas ir naktis nusitęsęs, bet ji kantriai tai pakėlė. Karkvabalis labai daug ėdė ir, kai gėlių varpeliai skambėdavo, jis knarkė, o vargšė nykštukė nuolatos budėjo.

Vieną naktį nutiko kažkas nepaprasto: vidurnaktyje pabudęs, karkvabalis ištiesė savo kojas ir iš po švarkelio išlindo sparneliai.

— Dabar atsivers princas, — galvojo linksma nykštukė ir prisispaudė prie jo. Kai ji tuo labai džiaugėsi, karkvabalis pakilo į orą ir, nerangiom kojom užkliuęs, sudaužė mergaitės karūnelę į tūkstančius skeveldrų, kurių niekad daugiau nebebus galima surinkti, nes nykštukių karūnelės yra labai trapios!..

Nykštukė, netekusi užkeikto princo ir praradusi auksinę karūnelę, labai graudžiai verkė, taip graudžiai, kad net laikraštį skaičiusi varlė išgirdo.

— Taip, taip, — prabilo ji reikšmingai, — šiandien paskutinioji gegužės diena. Apie tai ir laikraščiuose rašoma ir to negalima pakeisti: tie vargšai bejėgiai vėl pasitraukia. Ji užvertė laikraščio puslapį ir ėmė toliau skaityti. Varlei tai lengvai

padaroma, nes jos visuomet drėgni pirštai.

Iš žemės išlindęs kermis sušuko:

— Tai buvo šliaužiojantis subjektas!

Tikrumoje karkvabalis nebuvo užkeiktas princas, kaip jį sau nykštukė įsivaizdavo, o papras-

čiausias karkvabalis, o iš tokio nykštukė neprivalo laukti jokios pasakos ir savo karūnelės neprivalo jam dovanoti.

O kas gi atsitiko su neužauga? Ją paėmė į dangų ir ten ji tapo angeliuku. Tai buvo atpildas už šventą meilę ir sudaužytą karūnelę... Vertė Mykolis

Lietuviški Atvirukai

tinka įvairiausiems sveikinimams pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą. 10 atvirukų ir 10 vokų kainuoja — \$1.00 Užsakymus su pinigais siųskite

ELLEN PUTRIS
1808 So. 49th Ave.
CICERO 50, ILL.

Miss Ellen Putris atviruko pavyzdys.

NOW AT SOLTIS FURNITURE

**HIGH in QUALITY
LOW in COST**

CROWN "THRIFTLINE 36" GAS RANGE

• Constructed with finest material and workmanship usually found only in Customline ranges—the small price will astound you.

Simply, but beautifully designed to add to the charm of your kitchen. Has oven heat control, automatic top burner lighting, extra large 17½" wide "EVEN-ACTION" oven, drawer type broiler, and takes only 36" of floor space.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Jonas Maurukas gavo daktaro laipsnį

TORONTO, Ont. — Po ilgų studijų, kruopštaus darbo, kovojant su nedatekliais diplomuotas chemikas Jonas Maurukas š.m. gegužės 13 d. (penktadienį!) Toronto Universitete sėkmingai apgynė disertaciją, gaudamas daktaro laipsnį, trumpai Ph. D.

Savo puikiu pasiruošimu egzaminams Dr. J. Maurukas atkreipė patologinės ir kitų chemijos šakų profesorių dėmesį, kurie pagal dr. J. Mauruko žinias susidarė gerą nuomonę apie Lietuvos aukštąsias mokyklas.

J. Maurukas, 1938 m. baigęs Marijampolėje Marijonų gimnaziją, įstojo į Vytauto D. Universitetą Kaune, pasirinkdamas chemiją, nes Lietuvoje trūko šios rūšies specialistų.

Vėliau teko kartu su Matematikos-Gamtos Fakultetu persikelti į Vilnių.

Vokiečiams uždarius universitetus, nepavyko galutinai baigti studijas savame krašte ir diplominį darbą iš *enzimų kinetikos* „*Ueber die Phosphatasen*“ teko padaryti Vokietijoje, Bonnos Universitete pas prof. dr. Helferich, kuris darbą labai gerai įvertino.

Į Kanadą atvykti sudarė galimybę Elena ir Mykolas Tuinylai, kur metus teko išdirbti tabako ūkyje, o vėliau chemiku tauriųjų metalų rafinavimo įmonėje, kolei buvo pakviestas dirbti į Toronto Universitetą pas prof. dr. E. Baer, žinomą biologinių medžiagų, vadinamų fosfolipidais, tyrinėtoją.

Įvertinęs J. Mauruko gabumus, prof. dr. E. Baer pasiūlė ruošti disertacijai. Dipl. chemiko J. Mauruko uždavinys buvo pagaminti sintetiniai tam tikrus fosfolipidus ir juos iširti. Teoretiniam pasiruošimui vadovavo prof. dr. J. Dauphinee, Toronto Universiteto, Banting Instituto Patologinės Chemijos Departamento direktorius (gydytojas ir chemikas) ir Chirurgų ir Gydytojų Mokyklos prezidentas. Baigus paskutinius egzaminus, prof. dr. Nicholson pareiškė, jog jau seniai egzaminavęs taip gerai pasirėngusį doktorantą.

Savo disertacijos tema „Synthesis and investigation of the phosphotidyl serines“ J. Maurukas skaitė dvi paskaitas Toronto Universitete biochemikams ir biofizikams, taip pat paskelbė penkis rašinius „Journal of American Chemical Society“, „Journal of Biological Chemistry“ ir „Science“.

Zinomas fiziologinėje chemijoje dr. Klein, suradęs patikimą būdą sifilio nustatymui (Klein reakcija), pranešė, jog Dr. J. Mauruko sintetiniai pagaminta medžiaga le-

(Tęsinys 12-me psl.)

11 — NAUJIENOS, CHICAGO ? ILL.
—SATURDAY, MAY 28, 1955

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis
A GL I N S K A I
GYDYTOJA JAS IR CHIRURGĖ GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirt., penkt., 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PROspect 6-1795
Rezid.: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAIBrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YARds 7-3526 — YARds 7-7410
DR. G. J. BYLAINIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir ketv. 7:30 iki 8:30 P. M.
Sestad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAINIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šest. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Treciad.
ir Šeštadienį tik susitarus

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Treciadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare,
šeštadieniais 2-7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAIBrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7
iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telefonai: INterocan 8-8732
Ofiso telefonai: INterocan 8-7654

DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val.
p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus treciad.
Šestad. 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511
Ofiso telefonai: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Treciadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir šestad. uždaryta
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

GROvehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą
išskyrus treciadienius ir šeštadienius
2422 W. MARQUETTE ROAD

— savo auka paengvink se-
nelių sunkias tremties dienas!

Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2 val. vak.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9
vakaro, išskyrus treciadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
6-8:30 Treciadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5395
Rezidencijos: PROspect 6-4731

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(Kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
Kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Treciadieniais ir sekmad. uždaryta

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Treciadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8,
Ser., Subat. ir Nedel. tik susitarus
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai
šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų
šest. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876

DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-
8:30 val. vak. Šeštadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telefonai: PROspect 8-1222
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr.,
Trec. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad.
2-4 po pietų. Trec. ir sekm. uždaryta

Juog tremtiniai, nepamirškite
ikusių niuriose stovyklose
savo draugų. Bent vieną kartą
netuose aukokite jiems vienos
dienos uždarbį!

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; šestad. 1-4 popiet;
treciadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sėkmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.,
treciad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonai: HEMlock 4-7899
Namų tel.: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šestad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Trec. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treciad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Idea netikra — artificialie akį pagal
sveiką. Praktikuoja per 39 metų.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras pataravimas

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių tempimą, kurį
stipri priezastim; galvos skaudėjimą,
svaigimą arb. aptemimo, nervuo-
tumą, skaudėjimą, akių karščiū.
Atitaisau trumparegystę ir toli-
regystę. Prirengiu teisingai akinius.
Visuose atsitikimuose egzaminavimai
dero su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda kreiv-
olama i mokyklos vaikus
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Treciadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

SOPHIE BARCUS
★
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-
dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakaro
Sėkmadienį 8:30 - 9:30 val. ryto
iš stoties WOPA 1490 kilocycles
Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

(Tęsinys iš 11-to psl.)

citinas yra daug veiksmingesnė už natūralų lecitiną, gaudama iš jaučio širdies raumėnų.

Atspėjamu laiku Dr. J. Maurukas surasdavo laiko ir višiuomeninei veiklai.

Dabar, kada jo darbas jau įvertintas, reikia stebėtis jauno mokslininko patvarumu ir kantrybe, nes studijuojant reikėjo išlaikyti šeimą. (augina dukrelę ir sūnų), apsitvarkyti apie savo namą, sėdėti ilgas valandas laboratorijoje, ar

knygą užgulus. Ne vienas yra doktoratą padaręs, bet retas panašiose sąlygose.

Imant kaipo žmogų, jis yra malonaus būdo, visada pasirošęs padėti. Beveik visiems Toronte gyvenantiems lietuviams chemikams jis padėjo susirasti darbus savo specialybėje. Naujam daktarui jau yra ir keli rimti pasiūlymai. Tad sėkmės jam.

B. Stundžia

— Berankiai, bekojai lietuvių karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Auškok jiems!

Norėdami pirkti, keisti ar parduoti automobilį, visuomet kreipkitės į lietuvišką automobilių prekybą

B A L T I C A
5805 SO. WESTERN AVE. Tel.: WALbrook 5-8200

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

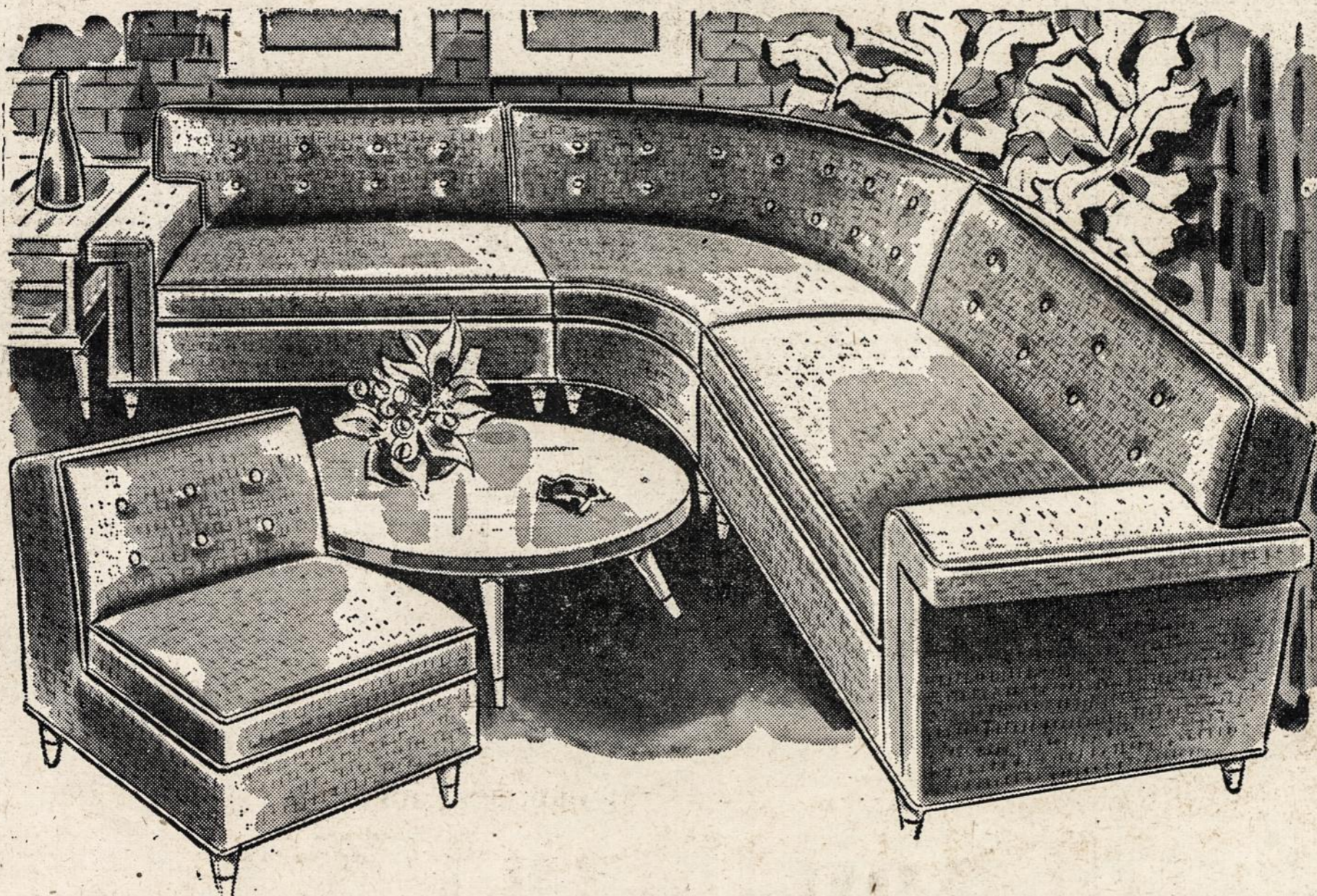
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

atidaryti sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 valandos po pietų

MODERNIAUSIOS PREKĖS
PREKĖS BE BROKŲ

ŽEMIAUSIOS KAINOS MIESTE
KAINOS BE UŽPRAŠYMŲ

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS VISŲ PREKIŲ NAMAMS:

- AIR CONDITIONINGS (ORO VĖSINTOJAI)
- TELEVIZIJOS APARATAI
- MIEGAMOJO KAMBARIO BALDAI
- KILIMAI
- VAIKAMS BALDAI
- UŽSIENINIAI RADIO PRIIMTUVAI —
- ŠALDYTUVAI
- PEČIAI
- KOERTING, TELEFUNKEN

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

Atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak. Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

FURNITURE CENTER, Inc.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

3224 So. Halsted Street

Telefonas: Victory 2-4226